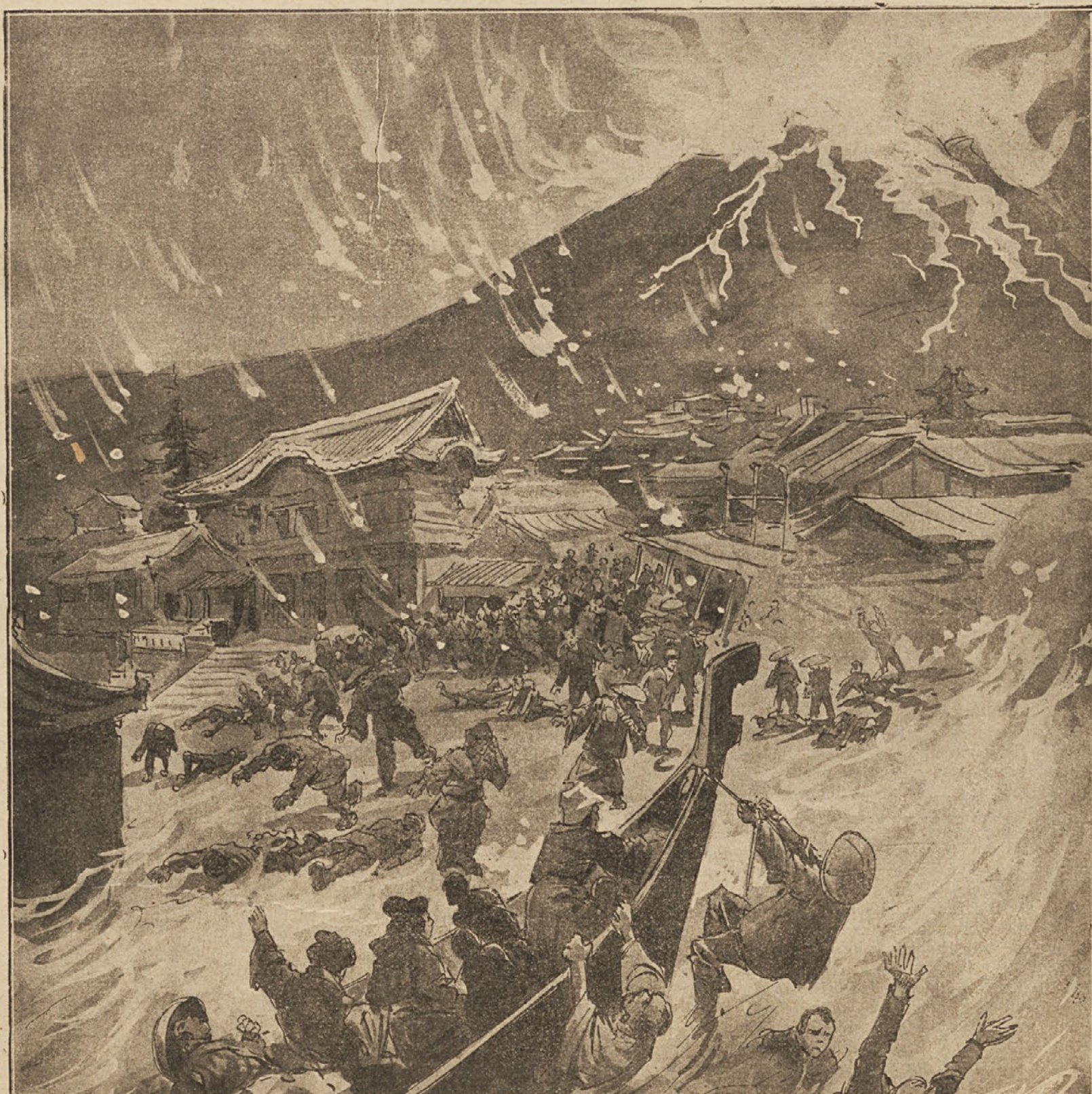

SLOVENSKI ILUSTROVANI TEDNIK

Naročnina za Avstroogrsko: 1/4 leta K 2-50, 1/2 leta K 5-—, celo leto K 10-— za Nemčijo: " K 3-50, " K 7-—, " K 14-— za ost. inozemstvo: " fe. 4-20, " fr. 8-20, " fr. 16-80 za Ameriko celo leto 3-25 dolarje.		V Ljubljani, v četrtek, dne 5. februarja 1914. Uredništvo in upravništvo: Frančiškanska ulica šte. 10, I. nadstropje.		Oglašnina za 6 krat deljeno mm vrsto enkrat 7 vin. — Pri večkratnih objavah primejen popust.
Štev. 6.	Posamezna številka 22 vinarjev.	Na naročila brez denarja se ne ozira.	Naročnina za dijake in vojake 8 kron.	Leto IV.

Prebivalci japonskega mesta Kagošima beže izpod ognjenika Sakurašima, ki bljuje ogenj, lavo, kamenje in pepel.

Vabilo na naročbo.

Slovenski Ilustrovani Tednik je edini vseslovenski list te vrste! Naročite se nanj in razširjajte ga!

Slovenski Ilustrovani Tednik stane

za Avstro-Ogrsko	za Nemčijo	za Ameriko	za ostalo inozemstvo
celoletno 10—K	12—M = 14—K	3.25 dol. = 16—K	16.80 fr. = 16—K
polletno 5—K	6—M = 7—K	1.63 dol. = 8—K	8.40 fr. = 8—K
četrtletno 2.50 K	3—M = 3.50 K	0.82 dol. = 4—K	4.20 fr. = 4—K
mesečno 0.90 K	1—M = 1.17 K	0.28 dol. = 1.34 K	1.30 fr. = 1.34 K

Za dijake in vojake v Avstro-Ogrskem za celo leto 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K, mesečno pa 70 vinarjev.

Vsak naročnik dobi letos jeseni brezplačno in poštne prosto ilustrovani koledar za l. 1915. Za vsako pol leta plačano naročnino pa ima vsak naročnik pravico do ene slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Aškerca, če plača za vsako sliko 40 vin za ovoj in poštino.

Slovinci, Slovenke, okrasite si svoja stanovanja s slikami naših duševnih velikanih!

Kdor plača celoletno naročnino za leto 1914 naprej, dobi kot posebno nagrado knjigo: Josip Kozarac „Mrtvi kapitali“ zastonj in poštne prosto.

Pridobite nam še mnogo novih! Potrudili se bomo, da podamo našim čitateljem kolikor možno največ in najboljšega gradiva; vsak prijatelj „Slovenskega Ilustrovanega Tednika“ pa se naj potruži, da mu pridobi kolikor mogoče največ novih naročnikov in čitateljev.

Novi naročniki „Slov. Ilustrovanega Tednika“, dobe — dokler bo kaj zaloge, **zastonj in poštne prosto letošnji koledar** (za l. 1914). Naročite si torej takoj „Slovenski Ilustrovani Tednik“!

RADO MURNIK:

Mejača.

1.

Tihaga mrzlega jutra sem hodil po lovišču svojega očeta in gledal za roparicami in potuhnjanimi zankarji. Meseca februarja, ko nori najhujša zima, nore tudi lisice in lisjaki ter svatujejo.

Postal sem pred malo jaso blizu zapadne meje našega lovišča. Nenadoma sem zagledal veliko lisico. Meja je bila približno sto korakov daleč; zato nisem pomišljal dolgo, ampak sem neutegoma vzel zajčji strah na muho. Ko sem sprožil, je pobegnila kosmata teta docela tiho proti meni. Večkrat je butnila s smrčkom v sneg in molila košati rep naravnost kvišku; potem takem je bila smrtno zadeta. In res sem jo našel mrtvo, toda ležala je par korakov onkraj meje.

Živali je bila izredno krasna. Ali naj jo pustim na tujem lovišču, da jo ukrade zanikaren zankar ali da jo načne gladna tovarišica? Vražja meja! Ukrenil sem, da vzamem lisico s sabo in jo pošljem sosedu, graščaku Janku Dolinarju. Ali komaj sem jo pobral, je že primigal Dolinarjev lovec Šimen, grd, antipatičen dedec, izza gabra. Povedal sem mu, kaj in kako ter mu oddal lisico. Zinil ni nobene, le zarežal se je glupo. Kar videlo se mu je, kako ga veseli, da me bo mogel ovaditi svojemu gospodarju in stvar prezveriti tako, da bo več napitnine.

Takoj sem se vrnil domov. Očetu nisem povedal čisto nič. Preoblekel sem se, dal napreči sani in odcingljal proti Dolinarjevi graščini. Stvar mi je bila skrajno neljuba, zakaj gospod Janko Dolinar je bil čudak posebne vrste.

Mož je bil bolehen, čemerren, pust, godrnjav. Mojega očeta je nazival sicer prijatelja, navzlic temu sta se venomer ravsala, zlasti zaradi lovske meje. Oba sta bila veleposestnika, oba vdovca in navdušena lovca, ne titularna „lovca“ z narekaji, marveč vrla prava lovca. Malokdo je čuval in gojil divjačino, pse in lovišče tako skrbljivo in smotriivo kakor Janko Dolinar pa Žiga Kalan. Na sejmihi, na gostovanjih, na plesih, pri kartah, skratkoma ob vsaki priliki pa sta se jela čudna pri-

jatelj pikati in ubadati. Ni je bilo brade, kjer se ne bi „pri košu“ ali bolje rečeno „pri bariglicah“ jela pričakati zdaj zaradi stajališč, zdaj zaradi ustreljene divjačine, zdaj zaradi brakov. Začel pa je vselej gospod Dolinar. Čudno je bilo videti, kako se je mali, precej okrogli, nervozni Dolinar zaganjal v mojega očeta, visoko vzraslega, ne predebelega moža, ki je mirno in hladno, nekam dostojanstveno pariral udarce jezičnega Janka. Nehote si se domislil objestnega pinča, ki nagaja velikemu bernardincu tako dolgo, da jo izkupi in žalostno odevili. Gospod Dolinar je dražil mojega očeta, dokler ni dobil — ob občni veselosti — posebno tečno zabeljenega odgovora. „Lep prijatelj, lep sosed!“ je potem običajno javkal užaljeni graščak. „Nikoli več... z Bogom!“ Prihodnjič pa sta se pozdravila, kakor se ne bi bila razprla nikdar za nič — in kaj kmalu sta se jela prerokati iznova. Zlasti pa je veselilo gospoda Dolinarja, ako je mogel naonegaviti kaj takega, kar je naravnost nasprotovalo predlogu ali želji mojega očeta.

Ta naš presneti sosed je imel hčerko Danico. Poslednjikrat sem jo bil videl pred tremi leti. Petnajstletna deklica je bila pravtako čemerna in pusta kakor njen oče. Bila je neznano sloka in blede in kisla, kakor bi uživala samo kredo in jesih. Hodila je klavrno, z upognjenim životom, prava podoba žalostne pokore. Dasi je imela grozno dolg vrat, ga je nosila vedno golega. Bila je odljudna, omtvela, svoje-glava. Moj oče jo je imenoval divjo gos. Vsi znanci so prerokovali, da bo paradirala med starimi devicami in sladila življenje kvečjemu kakšnemu kanarčku ali mucku ali kužku.

Njen oče jo je poslal v zavod in potem k teti. Medtem sem študiral na Dunaju jus, to se pravi, hodil sem gledat na vseučilišče v avlo, če mi je moj dobri papa poslal zopet kaj zlahtnega mamona; postrežljivi prijatelji so mi pomagali spoznavati dunajske dobrote. Že drugi semester sem trdno sklenil, da se ne bom nikdar rinil k nobeni izkušnji. O, kako dolgočasna in trnjeva je pot do doktorata! Preselil sem se v bližnji Klosterneuburg in posvetil svoje skromne moči proučevanju sadjereje in vinoreje. V teh dveh

Ker nam je knjiga M. Plut: „Po macedonskem bojišču“ popolnoma pošla, dobijo tisti naročniki, ki pošljejo za „Slov. Ilustrovani Tednik“ naročnino zn eno leto vnaprej, t. j. za Avstro-Ogrsko K 10—; za Nemčijo Mk 12— (K 14—); za Ameriko 3.25 dolarjev (K 16.—) in za ostalo inozemstvo fr. 16.80 (K 16.—) kot posebno nagrado

zastonj in poštne prosto

roman: Josip Kozarac: „Mrtvi kapitali“.

Obširneje o tej knjigi poročamo v tej številki na strani 11.

V prihodnji številki začnemo priobčevati nov velezanimiv roman

Izgovor krivca.

Priobčevali pa bomo tudi črtice, povesti, novele itd. naših najboljših slovenskih pisateljev. Da ni to samo prazna obljuba, so se naši p. n. čitatelji že dosedaj lahko prepričali. Naši stalni sodelavci so Cankar, Golar, Govekar, Levstik, M. Komanova, R. Murnik, Pugelj, Z. Kvedrova i. dr., najuglednejši beletristi.

letih sem si pridobil posebno mnogo praktičnih izkušenj. Malokoga so bili klosterneuburški gostilničarji tako veseli kakor mene. Moj bistroumni oče je kmalu spoznal, da sem razdelil že dovolj denarja po Nižjem Avstrijskem. Zvabil me je domov, da bi mu pomagal na veleposestvu.

Kakor se iz najgrše gosonice razvije najlepši metulj, tako se je razvila Dolinarjeva „divja gos“ v čarovito krasotico. To sem slišal, ko se je vrnila od tete k svojemu bolnemu očetu. Hudobni jeziki in jezički so pridno migali ter jo opravliali, da je strašno ponosna, da rada nemškutari, da brenka ves dan na zlozvočen klavir, in kaj vem, kaj še vse. Bil sem jako radoveden.

Že na hodniku se je videlo, da je gospodar vnet lovec. Ob zidu je bilo mnogo prelepih srnjakovih rogovij in tudi nekoliko gamsovih rogljev. Ko sem oddal hišni posetnico, me je sprejela gospodična Dana. Kako se je premenila! Skoro je ne bi bil spoznal. Odzdravila mi je z ljubeznivim nasmehom, potem pa dodala tiho, malo v zadregi: „Prosim, ne zamerite papanu, ako bo nemara osoren. Bolan je in slabe volje.“

Odvedla me je v veliko sobo, kjer je bilo vse polno nagačene divjadi in zverjadi. Ob stenah in na drevju v kotih sem videl več lisic in polhov, divjega mačka, jazbeca, divjega petelina in ruševca, škurha, divje race in gosi, kozice, skobca, uharico, fazana. Pri pisalni mizi je stal velikanski medved.

Gospod Dolinar je sedel v ogoljenem naslanjaču. Držal se je silno kislo, tiščal dvojni podbradek ob obratnik, migal nervozno z dolgimi brkami in me izpod gostih obrvi gledal tako pisano kakor hudo užaljen jazbec. V naročju mu je ležal lovski list. Noge so mu bili zavili v kožuh.

Zdaj so se pričele proste vaje. Naredil sem enega svojih najlepših poklonov. On pa me je gledal še sovražneje in nemirno gladil časnik.

„Mi pa tudi nismo kar tako!“ sem bodril sam sebe in stopil hrabro bliže.

Potelovadil sem iznova. Takega poklona bi bil lahko vesel vsak turški sultan starega kova. Gospod Dolinar pa je še vedno kahal jezo. Pogledal je na mojo posetnico.

„Gospod Milan Kalan!“ je izpregovoril hripavo in se odkašljaj. „Sin mojega sosedu Žige Kalana, aha, aha! Nagajati, nalašč streljati onostran meje...“

„Prosim, ustrelil sem lisico še na našem.“

„Moj lovec vas je našel na mojem! Vsak spoštuje mejo!“

„Pardon, gospod Dolinar! Žival je ubežala na vaš revir, in da je ne bi —“

„Vem, vem, in da je ne bi pobasal tatinski falot, ste jo hoteli privoščiti sam sebi.“

„Poslal bi jo takoj vam!“

Komaj sem premagoval svojo jezo.

Tedaj sem videl proseči pogled gospodične Dane, ki je stala v zadregi pri čemerikavem očetu.

„Gospod Kalan, bolan sem... Mislim, da je stvar opravljena.“

Tako mi je torej pokazal vrata in optima forma. Poklonil sem se mu nemo in že precej malomarno. Razburjen sem hitel v sani. Iz dna srca sem pomiloval lepo Dano, da mora dan na dan prenašati sitnost neslanega pusteža.

(Dalje prihodnjič.)

Ženski vestnik.

Kakšno ženo hoče mož? Mož hoče ženo praktično, gospodinjsko izvežbano, skromno, izobraženo in samostojno. Neizomikana, potrtna, negospodinjska in pretirano občutljiva je pravo breme soprogu, njegova najtežja peza, njegova zla usoda. Dosti imamo takih žen, ki bi bile najraje svojim možem igračke, ljudem pa modne slike. Toda mož si ne želi žene, ki hoče biti povsod in vedno občudovana, mož hoče ženo-tovarišico, prijateljico, sodelavko. Življenje v zakonu je podobno življenju v trgovini, ki zahteva trdne podlage, vedno enakega truda, dobre kvalifikacije in neprestane kalkulacije. Nežnost in druga drobnarija so samo potreben okras, prijeten čar, toda samo nanje ni možno zidati srečnega rodbinskega življenja.

Ne morem! To je beseda, ki jo slišimo čestokrat v življenju, zlasti pa pri otrocih. Včasih človek resnično ne more. Vsakdo vé iz lastne izkušnje, da nam od prevelike utrujenosti ali bolezni odpovedo žilci. Stvari, ki jih sicer iz lahkega opravimo, nam nikakor ne gredo izpod rok. Misel obtiči, spomin nas zapušča, udje so neokretni. V takih slučajih siliti se, res nima smisla. Poraba moči v takem slučaju je velika, vrednost storjenega dela pa jako majhna. Seveda ne smemo zamenjavati pametnega „ne morem“ z onim, ki izhaja iz lenobe. Mnogo otrok in tudi dokaj odraslih je mnenja, da je življenje lep, zabaven, lahek praznik ter da je vsak napor krivična zahteva zlobnih ljudi. Vedeti bi moral pač vsakdo, da brez truda ni mogoče v svetu ničesar doseči. In tudi otrok mora vedeti to ter mora biti prepričan, da delo in trud nista nič škodljivega in zaničevanja vrednega, marveč da sta sladilo in najboljši del življenja. Pametni, zdravi in dobro vzgojeni ljudje pridejo itak sami do tega spoznanja ter samo obžalujejo, da so v svojih mladostnih letih izgubili mnogo časa. Moraš! je najboljši učitelj. Če moraš, potem ne utegneš jadikovati, človek se nauči premagovati se, in glej, kmalu stvar že ni več tako težka. Vsako delo krepi živce, mišice in razum. Ko se vse to okrepi, pa je vse lahko. Ko izgine telesna onemoglost, se hitro stopnjuje veselje do dela. Treba pa seveda ljubeznivega prigovarjanja ter dobre volje. Dobra volja učitelja in otroka delata prave čudeže.

Celibat učiteljic na Hrvaškem se menda v kratkem odpravi. Še l. 1908 in 1909 je

bilo na Hrvaškem mnogo preveč učiteljic. Danes pa podučuje izmed 3079 učnih moči 223, ki nimajo predpisanih študij, 26 ljudskih šol pa je sploh zaprtih. Vzrok velikega pomanjkanja učiteljev in učiteljic tiči v tem, ker so na Hrvaškem učiteljske moči še slabše plačane kot pri nas. Da bi imel učiteljski stan večjo privlačno moč, je začela naučna uprava misliti na to, da odpravi krivični celibat učiteljic. To se pravi: dovoliti jim hoče, da se smejo omožiti in kot soproge še nadalje služiti. Poslanci v hrvaškem saboru se že prav resno bavijo s to mislijo, ki naj odpravi zopet eno sramoto XX. veka.

Bosanske učiteljice imajo iste dohodke kakor učitelji, in sicer služijo na leto 1950 do 4250 K. Ako se bosanska učiteljica omoži z učiteljem, tedaj sme še nadalje ostati v svoji službi. Če se poroči z možem kakega

Naši najsevernejši bratje: Sorbkinja iz Wojerec v Gornjih Lužicah.

drugega poklica, pa dobi odpravnino; za 3 do 5 službenih let zaslužek enega leta, za 10 službenih let pa plačo dveh let.

Žene danskih ministrov. Dansko ljudstvo je jako prosvetljeno in ženstvo ima tam lepo stališče, ker uživa skoraj iste pravice kakor moški. Služita pa na Danskem mož in žena. To ne velja samo za nižje in srednje sloje, marveč tudi za najvišje kroge. Žena danskega ministrskega predsednika ga. Zahle je n. pr. stenografka v državni zbornici. Gospa Brandeseva, žena finančnega ministra, je znamenita kiparica, soproga vojnega ministra, ga. Munkova, je profesorica matematike, in žena naučnega ministra je ugledna zdravnica. Bogate Nemke pa še primejo ne za delo, da se ne onečastijo!

Žepi pri ženskih oblekah se počasi zopet pojavljajo. Pri sedanjih krilih, ki so večinoma nagubana ali drapirana, je to tudi jako lahko mogoče. Žepi so seveda vedno skriti v gubah. Nekaj navadnega so žepi v mufih ter na vrhnjih jopah in plaščih, kjer pa so vidni in so celo v okras kostimom. Vsekakor z veseljem pozdravljajo ženske žepe, ki menda izpodrinejo drage torbice ter so gotovo praktična naprava.

Da ostane emaljirana posoda dolgo časa lepa, postopaj z njo takole: Novo posodo naliž do vrha z mrzlo vodo in postavi posodo na vroč štedilnik. Voda naj vre v njej najmanj pol ure, nakar posodo dobro umij in oplakni. Potem naliž v posodo zopet mrzle vode in jo pusti stati nekaj časa. V vroče lonce ne vlivaj nikdar mrzle vode in v mrzle ne krop, ker to pokvari glazuro. Tudi ne praskaj z nožem ali vilicami iz posod jedi, ki so se prijele na dnu, marveč stresli v tako posodo malo sode in prilij nekoliko gorke vode, da se vse počasi odmoči. Tudi se mora

posoda le počasi segreti; zato je ne postavljaljaj takoj na hud ogenj, ker siser glazura popoka. Saje odstraniš z loncev z volneno, pleteno krpo — rokavico brez prstov — katero dobro namili in jo pomoči v pepel iz drv. Stare lonce, ki so postali znotraj rumeni, napolni z vodo, kateri si pridejala malo klorovega apna (na liter vode žlico apna) ter jih dobro izkuhaj! Potem jih še dobro izmij, da izgube ves duh, pa bodo lonci zopet čedni.

Bombaž ali pavola je znana človeštvu že 4000 let. Pavolo daje sad navadno 1½ m, le redkokdaj 5 m visoke rastline. Sad je velik kakor laški oreh; v tobočih so vlakna, ki po dozorelosti sadu kakor predvino vise navzdol. Domovina te rastline je Indija, kjer so jo sadili pred 4000 leti. Prvi poročila o njej zgodovinar Herodot, ki piše, da raste v vzhodni Indiji pavola po drevju in je mehkejša ko ovčja volna. Plinius poroča o porabi pavole v Egiptu. Danes raste bombaževca v Indiji, Perziji, Siriji, Mali Aziji, Egiptu, na Kitajskem, na jugu Evrope in v Ameriki, v jugozahodni in vzhodni Afriki, v Kamerunu in Togu. Največ bombaža se dobiva dandanes iz Amerike in sicer iz Zjed. držav. Ondi se jejo bombaž meseca aprila; semena polagajo v zemljo v razdalji 1—1½ m; cvesti začetno rastline meseca julija. Žetev traja več mesecev, ker ne cveto vse rastline obenem. Tako pobirajo delavci nekaj časa vsak dan razpočene sadove, in prinese delavec 50 do 60 kg bombaževih sadov vsak dan domov. Nato se morajo vlakna očistiti zrnov, kar delajo stroji. Pavola se spravlja v velike bale, zrna pa porabljaajo za olje. Bombaž je različen po dolžini, finosti in barvi vlaken. Sveža pavola ni bela, nego rmenkasta. Bombaž pride v predilnice, kjer napredujejo iz njega najrazličnejše tkanine za našo obleko in perilo. Tako se oblači človeštvo večinoma s snovjo, ki jo daje skromna travnata rastlina. Narava je naša najboljša mati.

Pomaranča. Včasih, ko še ni bilo pri nas tako pripravne prometne zveze, so bile pomaranče silno drage in smo jih dobili samo za velike praznike. Danes pa so zlasti v zimskem času pomaranče skoraj cenejše kakor naša jabolka; lahko bi jih torej uživali v precejšnjem številu. Toda ljudje večinoma ne vedo, kako koristno je človeškemu telesu uživanje pomaranč. Pozimi navadno uživamo več mastnih jedi in mesa, dasi ne hodimo pol toliko kakor poleti. In baš v tem času je za želodec, kri in druge soke v telesu jako koristna sadna kislina in sadni sok pomaranče. Peške pomaranče treba skrbno odstraniti, ker lahko zaidejo v slepič in povzročijo vnetje. Malokdo vé, da je možno tudi pomarančne olupke na različne načine uporabiti. Ti olupki imajo v sebi lepo dišeče olje, ki ima zdravstveno moč in zamori različne strupene glivice ali bacile v človeškem telesu. Da dobiš to olje, olupki prav tanko več pomaranč ter natlači te tanke rumene olupke v steklenico — in naliž nanje 3 dele finega špirta in 1 del vode. To naj stoji 14 dni na precej toplem, suhem prostoru, potem odcedi pomarančno esenco in jo dobro zamaši. Par kapljic te esence na kosce sladkorja pomaga proti bolečinam v želodecu in raznim slabostim. Ako jo zmešaš zopet z nekoliko špirta in vodo, dobiš izvrstno sredstvo za grgranje proti vratnim boleznim. Pomarančna esenca, razpršena po sobi, izčisti zrak. Tudi lahko napravimo iz pomarančnih olupkov, finega špirta in kuhanega sladkorja dober sladek liker. Natančni recept je skoraj v vsaki kuharski knjigi.

Steckenpfeffer-lilijinomlečno mle

prej ko slej neuprno za racionalno oskrbo polti in lepote. Priznanostna pisma. Po 80 h povsod.

Naše slike.

Pridobivanje soli. Kuhinjsko sol dobivajo iz morja, rudnikov in studencev. V primorskih deželah izkopljejo kraj morja

Josip Turk, posestnik in podjetnik, deželni poslanec v Ljubljani.

široke, plitve jame in napeljejo vanje morsko vodo. Pod solncem voda izhlapi in sol ostane na dnu jame. Ta sol je morska. V morski vodi je poprečno 2,5% soli; pojavlja pa se tudi v nekaterih jezerih in rudnicah. Razna morja imajo različno količino soli: Vzhodnje morje 0,7, Polarno morje 3,2, Severno morje 3,5, Sredozemsko morje 3,8, Sueški zaliv 4,2, Kaspiško morje 1,4, Mrtvo morje 21,7 in Eltonsko jezero celo 28,8% soli. Sol pa kopljejo tudi v zemlji, kakor druge rudnine z rovnico. Globoko pod zemljo lomijo cele skale lepe, čiste soli. Vsaka sol pa ni čista, nego

zmešana s prstjo, glino in drugimi rudninami. Zato ima različne barve, rdečo, rmenno, zeleno i. t. d. Treba jo je očistiti, predno je porabna za kuhinjo in za živali. Kamena sol je čistejša od morske, pa ni tako izdatna. Pojavlja se kamena sol v prirodi tudi v obliki kock. Jako čisto kameno sol lomijo v Vjelički in Bohniji v Galiciji in blizu Strassfurta na Pruskem; z glino in drugimi primesmi zmešano pa v Hallstadtu in Išlu na Gor. Avstrijskem, v Halleinu na Solnograškem, v Hallu na Tirolskem in v Ausseeju na Štajerskem. Pri Piranu in Kopru v Istri pridobivajo morsko sol.

Novi kranjski deželni zbor se snide šele 5. dne meseca februarja, ker so dogodki v parlamentu vlado zadrževali. Danes nadaljujemo serijo naših deželnih poslancev in prinašamo zopet dve sliki: Profesor Josip Reisner, deželni poslanec in občinski svetnik, predsednik ljubljanskega Dramatičnega društva itd., je med mlajšimi našimi politiki ter zastopa v deželnem zboru mesto Ljubljano; Josip Turk, hišni posestnik in podjetnik, bivši mnogoletni občinski svetnik ljubljanski, zastopa v deželnem zboru Ljubljano.

Snegulčica in škratje v Ormožu. Dne 21. decembra 1914 je priredila ormoška ženska podružnica otroško predstavo „Snegulčica in škratje“ z deco ondotne narodne šole. Naša slika kaže pogumne igralce, škrate in med njimi pridno Snegulčico. Ormoška ženska podružnica sv. Cirila in Metoda je pod predsedstvom ge. Pavle Omulečeve prav delavna in vztrajna.

Sankarska tekma pod Tivolijem v Ljubljani. V nedeljo 25. januarja t. l. smo imeli tekmo v sankanju, ki se je ob ostrem mrazu in najlepšem zimskem dnevu izvršila brez nezgode. Tekma se je začela ob 10. in je trajala skoraj do poldneva. Ves čas je svirala vojaška godba. Nabralo se

je mnogo občinstva, ki je z zanimanjem zasledovalo sankalce. Prišel je tudi župan in z njim razni zastopniki javnih uradov. Uspeh tekme je bil: I. Tekma za prvenstvo Ljubljane: 1. Josip Lavter, 2. Anton Jelenc, 3. Janko Kelec. II. Damska tekma:

Profesor Josip Reisner, deželni poslanec, občinski svetnik v Ljubljani.

1. Vlada Bežekova, 2. Marta Reichova, 3. Nada Trstenjakova, 4. Nada pl. Trnkoczyjeva, najmlajša tekmovalka. III. Tekma juniorjev: 1. Janko Skalč, 2. Stanko Bergant, 3. Anton Rupar. IV. Tekma dvosedežnih sank: 1. Staša Bežek-Janko Skale, 2. Josip Salberger-Anton Jelenc, 3. Alfonz Mencinger-dr. Adolf Salberger. V. Tekma za prvenstvo „Ljubljanskega športnega kluba“: 1. Janko Kelec, 2. dr. Fran Zupanc, 3. dr. A. Pavlin, 4. Jelka Naglasova. Ob 6. zvečer se je razglasil v dvorani hotela

Ognjenik Sakurašima na japonskem otoku istega imena, Ognjenik je 12. januarja letos začel bruhati in uničil mnogo naselbin in ljudi.

Tivoli izid ter so bile razdeljene spominske plakete. Nato se je vršil ples. S te tekme prinašamo nekaj slik. Še večja in težja tekma se bo vršila v Bohinju 8. febr. t. l.

Lužičani, lužiški Srbi, Sorbi ali Vendi so zadnji ostanek Slovanov na nemški zemlji, izumirajočih pod nasilno germanizacijo. Po selitvi narodov so se ti Srbi naselili med Salo, Bobro, Havelo in Krušnim gorovjem ter so tvorili ogromen slovanski narod. Svet med Berolinom, Lipskem, Draždanami in Frankobrodom je bil slovanski ter so sledovi v imenih mest, trgov in vasi, rek in gor še do danes ohranili vsaj deloma svoj slovanski koren. Nesloga, popustljivost, brezbriznost Srbov so pomagale nasilnosti Germanov, ki so obkolili Slované z železnim, vedno bolj zožujočim se obročem in jim vzeli svobodo, vero in končno tudi narodnost. Srbi so se tajali kakor sneg pod vročino, in danes je ostalo od nekdanj večmilijonskega naroda jedva še okoli 150.000 duš. L. 929. jih je podvrgel nemški kralj Henrik I. in l. 968. jih je nemški cesar Oton I. prisilil s krvavo krutostjo, da so sprejeli krščanstvo. Kasneje so imeli Srbi ali Sorbi razne nemške vladarje, in neštnevilne vojne so iztrebile Srbe z ognjem in mečem. Leta 1526. so

Pogled na Budišin in njegov grad na Saksonskem, središče lužiških Srbov ali Sorbov.

slavnih srbskih prvoboriteljev. Žal, da imajo povsod seveda le nemške napise. O njihovi literaturi in časopisu prihodnjič kaj več. — Usoda lužiških Srbov čaka Slovence, ako bodo ostali nesložni, narodno mlačni in če ne bodo znali kmalu ceniti gesla Svojik svojim!

Razne vesti.

Originalna oporoka. V Stolnem Belemgradu je umrl upokojeni sodnik Karel Gergey. V svoji oporoki je določil za dobrotelne zavode 200.000 K in si zagotovil, da mu mora 40 ciganskih godcev svirati pri pogrebu le vse narodne pesmi. Določil pa je tudi, naj se izplača na dan njegovega pogreba vsem njegovim soigračem pri taroku po — 3 krone.

Zakaj umrje več moških kot žensk? V Združenih državah je mnogo več udov kot udovcev. Leta 1910 je bilo 3.176.228 udov in le 1.471.330 udovcev. Newyorška zavarovalna družba „Equitable“ poroča, da je v Ameriki dvakrat več udov kot udovcev. Zdravniki trdijo, da so tega krive razmere, ker morajo moški več delati kot ženske in nimajo časa misliti na zdravje. „Equitable“ priporoča, naj bi se vsak moški dal vsak teden zdravniško preiskati, da bo mogel vsak začetek bolezni takoj zatreti. Tako ravna namreč predsednik Združenih držav, Wilson, ki gre vsak teden k zdravniku. Znanstveniki pa trdijo, da zadošča, če se da človek vsako leto dvakrat od zdravnika temeljito preiskati. Če se bodo moški po tem ravnali, bodo dalje živeli in manje umirali. Seveda, če bi si mogel vsakdo zdravniške preiskave plačati, če bi imel denarja za zdravila in časa za počitek, potem bi bilo tudi revnim možem življenje lažje. Toda skrb za obstanek rodbine ubija moške, no, včasih tudi alkoholizem in razne skrite strasti, ki jih ženske niti ne poznajo. Država naj poskrbi za brezplačne zdravnike, potem bo vse bolje.

Španska v snegu. Strašni snežni zameti divjajo po vsej Španiji. Madrid leži popolnoma pod snegom. Železniške zveze so povsem porušene. Župan je odstopil, ker so ga napadli časopisi, da ni nič poskrbel za ohranitev prometa po zasneženih ulicah. Vozovi ne morejo nikamor, sani pa nimajo. Mrličje morajo nositi na pokopališča, ki so zelo daleč. Vsa živila so se silno podražila, in grozi lakota. Tudi iz Romunije prihajajo vesti o silnem snegu, ki je za vso deželo

Iz življenja na slovanski Lužici: Na poti h krstu v cerkev v Wojercih. Babica z otrokom, starši in boter z botrico v gornjelužiško srbski narodni noši.

padli celo pod Avstrijo ter jih je cesar Ferdinand I. zaradi protestantstva silno preganjal in zatiral. Danes so Srbi razdeljeni v Gornje in Dolnje Lužičane ter živijo v Saški in Prusiji. V saški Gornji Lužici jih živi še nekaj nad 30.000, v pruski Gornji Lužici nekaj nad 50.000, v pruski Dolnji Lužici pa nad 45.000 duš. Sasi postopajo z njimi, ker jih je pač leše malo, dosti človeško, in je kraljevska saška rodbina Srbom dokaj naklonjena. Brutalni Prusi pa seveda ne poznajo sentimentalnosti. Večinoma so lužiški Srbi evangeliško luteranske vere, večina saških Lužičanov Srbov pa je katoliška. Ohranili so svoj jezik, svoje šege in navade ter narodno nošo. Večinoma so kmetje in delavci, a imajo tudi zastopnike vseh srednjih stanov: profesorje, duhovnike, žurnaliste, učitelje, trgovce in obrtnike, ki so zavedno narodni. Žal, da jim je vera — kakor Slovakom — razcepila celó literaturo, tako da pišejo luteranski Srbi v drugem in katoliški Srbi v drugem narečju. Pametni Srbi se zdaj trudijo, da bi se ustvaril kompromis ter da bi imeli vsi enoten književni jezik. Mesto Budišin (Bautzen) ob gorenji Sprevi je središče saških Srbov. Tam imajo svoj Narodni dom s tiskarno, narodnim muzejem, knjižnico, čitalnico in društvi. Na starem budišinskem pokopališču leži mnogo

Staro pokopališče v Budišinu na Saksonskem, kjer je pokopanih mnogo odličnih prvoboriteljev lužiških Srbov ali Sorbov.

Narodni dom, duševno središče in narodna trdnjava lužiskih Srbov v Budišinu. V poslopu je tiskarna lužiskosrbskih časopisov in knjig, narodni muzej, knjižnica i. dr.

pravcata katastrofa. Vsakršen dovoz je onemogočen. Vlaki so obtičali v snežnih zametih. Povsod nedostaja živil. Z Ruskega poročajo, da so mesta povsem odrezana od sveta. Vasi bodo poginile od lakote, če ne zapiha kmalu jug. Vlaki so obtičali sredi polja. Vojaštvo odkopava sneg po progah, potniki pa zmrzujejo in stradajo. Bati se je, da mnogo ljudi pogine od lakote in mraza, ker so odrezani od vsega sveta brez rešitve. Celo iz severne Afrike prihajajo vesti o mrazu in snegu. Na severu, kjer so ga vajeni, pa cveto športne zabave, kakor že več let ne.

Živali in — praskanje. Zakaj ljubijo živali, da se jih praska? S tem vprašanjem se bavi „Cosmos“ in trdi: Zato, ker se jih praska ondi, kjer se same ne morejo s svojimi nogami, jeziki, zobmi ali kljuni. Opice se morejo same praskati, zato se za praskanje ljudi ne zmenijo. Tudi divje zveri so krotke, dokler se jih praska po glavi in hrbtu. Le ljudje se večkrat praskajo, koder jih ne srbi.

„O Avstrija, ti dom si moj!“ Še ni izginil popolnoma iz kosti avstrijskih Nemcev blazni strah pred Jugoslovani, a že se dviga nemška predrznost iznova. Te dni se je zgodilo nekaj toli brezprimernega, da se mora celo Slovenec, ki je v naši ljubi Avstriji vajen že najslabšega, prijemati za glavo. Izšla je šolska učna knjiga, ki jo je odobrilo c. kr. naučno ministrstvo in po kateri hočejo po koroških šolah poučevati mladino domoznastva. V tej knjigi, ki je šla skozi cenzuro c. kr. deželnega šolskega sveta v Celovcu in c. kr. naučnega ministrstva na Dunaju, je tiskano, da so koroški Slovenci na slabem glasu. Slovenci se imenujejo zaničljivo bindišarji: „Die Windischen geniessen absolut keinen guten Ruf.“ Tako sramotenje Avstriji prezvestega, dinastiji čez vso mero udanega slovenskega naroda je dovoljeno v naši državi tikoma po vojni, ki je polnila z grozo in strahom vse avstrijske vladne kroge! V šoli naj uče mladino zaničevati narod, ki plačuje pošteno visoke davke in ki daje državi najboljše vojake! Taka podlost ne sme ostati brez odgovora v državnem in deželnem zboru. Slovenci se ne damo doma oblatiti od fanatičnih koroških Bismarkovev! A tudi zanikarnost c. kr. državnih uradov se mora

ožigosati ter uradnike, ki so žalitev slovenskega naroda zakrivili, kaznovati! Slovenci zahtevamo zadoščenja v Celovcu in na Dunaju! Ker smo ponižni in udani, se upajo vse proti nam. Pokažimo jim enkrat svoje zobe!

Modre mačke. V Londonu je bila razstava najlepših mačk raznih pasem, med njimi tudi s popolnoma modrimi kožuh. Gospa Simpsonova se je mnogo let trudila, da je s parjenjem belih in čisto črnih mačk končno vzredila mačke modre dlake. Vrsta barvastih

mačk se je torej pomnožila še za modrodlakaste, ki so danes tudi najdražje.

Zakaj je bil odgođen ples? Častniški kazino v Budimpešti je hotel te dni prirediti ples, ki je bil nenadoma preložen. Zborni poveljnik fml. Tersztyanski je namreč ukazal, da morajo imeti častniške dame vseskozi dostojne obleke ter je izrečno prepovedal toalete z razporki do kolen. Slučajno pa si je bila naročila večina dam najmodernejše plesne toalete s takimi razporki. Ker ni bilo več časa, te razporki odstraniti in dobiti nove obleke, se je moral veliki ples preložiti. V Budimpešti postajajo moralni vsaj najstarejši feldmaršali.

Prof. Friderik Jodl — umrl. Na Dunaju je umrl vseučiliški profesor Jodl, rodом iz Monakovega. Od l. 1896 je bil redni profesor modroslovja na Dunaju, prej pa je bil privatni docent na vseučiliščih v Pragi in Monakovem. Vse življenje je zagovarjal svobodo znanosti in neodvisnost vede od vere in politike. Zato je moral prestati mnogo napadov. Napisal je več važnih znanstvenih del in bil član cesarske akademije znanosti. Filozofska veda ga bo zelo pogrešala.

Koliko je vredna Monna Lisa? Zdaj, ko se je Lionarda da Vincijeva Monna Lisa vrnila zopet v Louvre v Parizu, se je oglašil florenški trgovec s starinami, Geri, ki zahteva za odkritje te ukradene, najslavnejše slike nesmrtnega mojstra Leonarda 10 odstotkov njene vrednosti. Strokovnjaki zdaj cenijo sliko, a zelo različno. Nekateri jo cenijo na 800.000 frankov, drugi pa celo na 6 milijonov frankov. Vlada so bo držala prve svote. Vsekakor dobi Geri lep denar za svojo odkritev!

Pravica na smrt. V Ameriki je zbudila senzacijo sodna obravnava proti 80letnemu Viljemu Eberweinu v Filadelfiji, ki je ubil svojo ženo, ki je imela 65 let. Reva je imela raka in je trpela na padačici, da je bila od pogostega padanja vsa potolčena in vse njeno telo ena sama velika rana. Oktobra lani je padla in si polomila noge. Mož jo je hotel spraviti v bolnišnico, a ubožica ga je prosila, naj jo ubije, ker trpi preveč in so njene bo-

Magistrat v Budišinu s stoipom nad takozvanimi bogatimi vrati ter glavno tržišče lužiskih Srbov ali Sorbov.

lečine neznosne. Edino smrt jo more rešiti. Ker pa mož tega ni hotel storiti, je starka tolkla z glavo ob tla, da bi si jo razbila. Na moža je ta strašni prizor deloval tako silno, da je ves razburjan pograbil bat in ji razbil glavo. Obsojen je bil na 7letno ječo.

Anekdota o grškem kralju. Henry Bordeaux pripoveduje v listu „Echo de Paris“: Kralj Konstantin grški se je vračal z bojišča v svoje glavno taborišče z avtomobilom. Na poti je srečal vojaka, ki je šepal in stokal. Kralj je ustavil avto in vprašal: „Kam pa?“ — „V mesto, Veličanstvo. Poslali so me domov.“ — „Zakaj?“ — „V bojih s Turki sem bil ranjen, in ko se je zdelo, da je rana zaceljena, sem šel zopet na boj. A rana se mi je zopet odprla in zdaj moram domov.“ — „Stopi na voz, da te peljem!“ — „O ne, Veličanstvo!“ — „Ajd, kar hitro!“ — „Nemogoče, Veličanstvo.“ — „Ukazujem ti!“ — „Nemogoče, hvala lepa!“ — „Za vruga, pa zakaj ni mogoče?“ — „Hm... imam stenice in uši, Veličanstvo!“ — „Le stopi gori! Jaz jih imam tudi!“

Zastrupljevalec Hopf. V zgodovini človeških zločinov bodo zavzemali zločini Karla Hopfa iz Frankfurta posebno mesto. Hopf je bil rojen v dobri frankfurtski trgovski družini, kjer je užival skrbno odgojo. Postal je enoletni prostovoljec, postal član kabareta ter je živel kot glumač v Bruslju, na Dunaju in Londonu. Naenkrat se je začel baviti s kemijo ter si je nabavil celo vrsto strupov in bacilov. Tudi pse je vzrejal in jih zdravil, pa tudi zastrupljal. Imel je velik laboratorij, ki je bil povsem znanstveno opremljen. Oženjen je bil trikrat in imel otroke. Nihče ni slutil, da je zločinec. Ko pa je zbolela še tretja žena, so jo odpeljali v bolnišnico in dognali, da je zastrupljena. Rešili so jo in uvedli preiskavo proti Hopfu. Dognalo se je, da je zastrupil ali poskušal zastrupiti očeta, mater, hčer, sina in vse tri žene. Žene so bile visoko zavarovane na življenje, in Hopf je prejel več tisočakov. Svoje zločine je izvršil v dobi od leta 1895 do leta 1911. Vse je zastrupljal z arzenikom, ki ga je zmešal v jedi ali pijačo. A tudi kolerabacile, tifus ali tuberkulozne bacile jim je dajal uživati. Leta 1895. je na ta način umoril lastnega očeta, trgovca; leta 1896. svojega nezakonskega sina, leta 1902. svojo prvo ženo in leta 1906. svojo zakonsko hčer; leta 1905. je poskušal zastrupiti svojo drugo ženo, a je pobegnila; leta 1911. je zastrupil mater in istega leta je poskušal umoriti ženo z bacili, a so ženo še rešili, njega pa zaprli. Po prvi ženi je potegnil 14.000 mark zavarovalnine, tretja žena je bila zavarovana na 80.000 mark. Hopf je vse svoje zločine hladnokrvno

priznal. Vse življenje se je kazal dobrega, ljubečega moža in skrbnega očeta ter je ob vsaki smrti svoje žrtve obupno jokal. Hopf je bil seveda obsojen na smrt. Ta slučaj pa meče najslabšo luč na velikonemško policijo,

so kasneje začeli izdelovati pergament. V mestu Pergamos v Mali Aziji so baje najprej znali izdelovati pergament, odtod tudi njegovo ime. Še v 11. veku sta bila papyrus in pergament zelo razširjena in splošno uporab-

Otroški igralci in igralke v Ormožu: »Snegulčica in škratje

in zdravništvo, ki nista znala zločine takoj ustaviti ter Hopfa razkrinkati po prvem umoru.

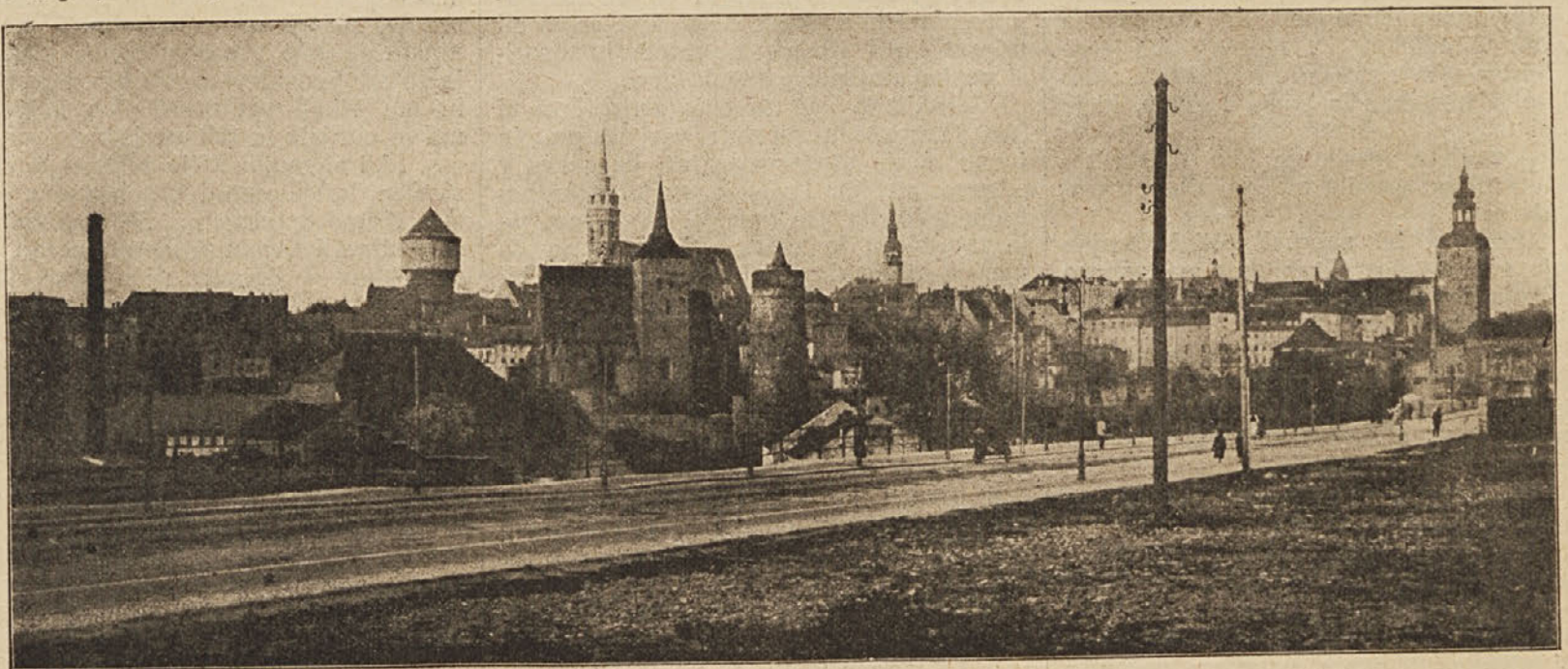
Prostolonaslednik Rudolf je pred 25 leti, dne 30. januarja 1889 — na gradiču Mayerlingu na nepojasnjen način nenadoma umrl. Bil je edini sin našega cesarja in ljubljene rajne cesarice Elizabete. Narodil se je leta 1858. na Dunaju. Bil je zelo nadarjen, živahen, simpatičen mož, ki se je zlasti zanimal za naravoslovje in lov. Naučil se je več jezikov ter napisal in izdal v knjigah dvoje potopisov. Leta 1888 je bil že feldmaršal. Oženil se je leta 1881. z belgijsko princeso Štefanijo, ki je imela z njim edino hčer Elizabeto. Občeval je mnogo z umetniki in pisatelji ter imel vesel, ljubezniv, prostodušen značaj, ki ga je delal vsakomur izredno simpatičnega. Njegovo resno zanimanje za moderna kulturna vprašanja je vzbujalo najlepše nade, ki so se tem kruteje razpršile v nič. Za Avstrijo je bil dan 30. januarja 1889 nedvomno dan velike nesreče.

Papir. Najprej so pisali ljudje na kamene plošče, na les, drevesne liste, na drevesno skorjo, suhe živalske kože in platno, potem na povoščene deščice, na ilnate plošče in na kovinske tablice. V Egiptu so že pred 5000 leti iznašli papyrus iz stržena nekega grma. Zato se je ohranila beseda papir po tankih listih iz papyrovega stržena. Papyrus so shranjali in razpošiljali v obliki zvitek, iz živalskih, zlasti oslovskih in ovčjih kož

ljana, čeprav je bil tudi papir že znan. Iz najdba papirja se računa že okoli 2000 let nazaj, ter je papir iznašel baje nekako 200 let pred Kristusom neki Kitajec. Gotovo je, da poznajo Kitajci papir že okoli 2000 let. Delali so ga iz mešanice murvine skorje, iz raznih trav, odpadkov svile, bombaža in različnih tkanin. Iz take mešanice ga delajo v Aziji še dandanes. Tartarji so pridli v šestem veku na Kitajsko, se seznanili tudi s kitajskim papirjem in ga prinesli Arabcem. Arabci so razširili papir po vseh jutrovnih deželah ter ga kot osvojevalci Španije končno zanesli tudi v Evropo. Ko so se vrnili križarji v domovino, so prinesli s seboj tudi iznajdbo papirja. Prva papirnica je bila na Nemškem baje v Ravensburgu leta 1270., v Španiji so ga delali že sto let prej.

Francoska nagrada za zrakoplovce. Francozi so razpisali nagrado 400.000 frankov za izum, ki bi omogočil zrakoplovcem povsem varno letanje v zraku. Nagrada se razdeli med šest najboljših izumiteljev. Letati bodo morali stroji na 100 km z minimalno brzino 60 km na uro. Prijavilo se je baje že 56 aeronautov z 18 stroji. Tekma se izvrši še tekom leta 1914.

== Obnovite naročnino! ==

Mesto Budišin na Sprevi, po svojem stavbnem slogu še vedno srednjeveškega značaja, glavno mesto saške Gornje Lužice, središče saških Srbov.

MARKO STOJAN:

Za svobodo in ljubezen.

Roman z Balkana.

Vse pravice pridržane.

47. nadaljevanje.

V smrtni grozi je šnila uboga žival na prosto, treščila kakor bomba skozi gručo Arnavtov, ki so pridirjali naproti, podrla jih par in zletela po snegu, kakor da jaše satan sam na svojem peklenskem vrancu.

Komita Damjan je drevil rešiteljem naproti!

Že jih je videl tam... bili so konje, kričali mu in mahali z rokami... delili se na dve strani, du zajamejo neprijatelje... videl je njih obraze... zmaga! zmaga!...

krčme, da prestrižejo pot razbojnikom, ki bi morebiti bežali. In res je ustrelil Brown pri tem manevru dva Arnavta, ki sta se spustila v brezglavi zmedenosti v beg ter jo ubrala čez polje. Ostali pa, videvši svoje konje pohabljenе, so se zatekli v hišo, in naši prijatelji so morali naglo poskakati s konj, da so se zavarovali pred točo svinca, ki se je usula nanje iz vseh odprtin.

Risto, ki si je bil pridobil že doslej toliko zaslug za rešilno ekspedicijo, je pokazal drznost, nad katero so vsi strmeli: z največjo hladnokrvnostjo je polovil konje v najhujšem ognju in jih odtiral za hlev, kjer so bili varni, ne meneč se za besno streljanje Arnavtov. Pravo čudo je bilo, da so mu zbile njihove krogle samo kučmo z glave, kar ga je stalo, kaj pak, tudi nekaj las in kože; a junak se ni menil za pra-

in lady Heleno, ki ju imajo razbojniki nedvomno s seboj, še živi? Ali ni nad vse verjetno, da ju Kemala ubijeta v svojem onemoglem gnevu, kadar uvidita, da je vse izgubljeno?

Groza, ki je pograbila Ivana, ko si je zastavil to vprašanje, je rodila bliskoma sklep.

Ozrl se je proti oni strani hiše, kjer ni bilo okna niti line: s par skoki jo je bilo mogoče doseči.

In to je bilo celo neizogibno... njegov načrt je bil edino pravi! Ako oni ne naskočijo hiše s te strani, potem morajo porabiti priliko Arnavti, zavedaje se, da obeta izpad tukaj največ uspeha! Na tej slepi fronti je bila ostala krčma neobkoljena, zakaj oblegovalci niso mogli tratiti svojih šibkih sil tam, kjer je za zdaj še manjkalo

Pridobivanje soli na francoskem nabrežju Sredozemskega morja v Heyresu.

Toda toča svinca se je usula za njim...

In v hipu, ko je Ivan ustavil konja ter dvignil roko Damjanu v znamenje, naj obrne... v tistem hipu je izpustil četnik grivo svojega bežca in zakrilil z rokami kakor ptica s svojimi krili... Oster žvižg je planil Ivanu mimo glave... Damjanova kučma je odletela... njegovo obličje se je izpremenilo v strašno rdečo liso... sklonil se je bliskoma in padel s konja, ki je bežal dalje... kdo ve kam...

Arnavtska krogla je bila zadela komito v tilnik, prebila mu glavo in mu raztrgala čelo!

Dobro je bil napravil zvesti Damjan svojo reč — dovršil jo za ceno svojega življenja in jo zapečatil z lastno vročo, junaško krvjo...

Toda našim prijatem je manjkalo časa, da bi potočili solzo za hrabrim tovarišem; pogled na Arnavte, ki so streljali za Damjanom, jim je bliskoma razodel, da so dospeli ravno v pravem trenutku.

Obe stranki sta bili, kolikor se je dalo presoditi, enaki po številu.

Na Dušanov mig so razjahali Miloš, Kazakov in Estournelle, ki jih pobratima nista hotela izpostaviti brez potrebe največji nevarnosti; vrgli so se v sneg in začeli odgovarjati ognju Arnavtov, dočim so zavili ostali od dveh strani okrog Uroševe

sko — žal mu je bilo samo dveh konj, ki sta se zavalila v sneg in ga pordečila s krvjo svojih ran, preden ju je mogel spraviti v zavetje.

Nato se je vrnil in si poiskal mesto v obkoljevalnem pasu, ki so ga bili napravili rešitelji okrog hiše, kjer se je bil pripravil Ali Kemal z bratom in tovariši na boj do zadnje kaplje krvi.

Streljanje čete na oblegano krčmo ni bilo brez vsega uspeha; vsaj Dušanu in Ivanu se je zazdelo parkrat, da slišita v odgovor svojim krogam srdite krike bolečine. Vendar pa jima je bilo jasno, da je ta oblega le začasno sredstvo in da morajo ukreniti nekaj izdatnejšega in hitrejšega.

„Naskočiti bo treba!“ je viknil poročnik Wheeler Dušanu med pokanjem pušk. „Ako bomo delali toliko hrupa, nam bo kmalu kdo drugi za petami...“

„Treba bo!“ je odgovoril Dušan, grozeč se ob misli, koliko krvi še utegne teči, preden vdero v ta hram, ki ga brani tolpa razdivjanih banditov, pripravljenih poginiti rajši do zadnjega, kakor da bi se vdali.

Hkrati pa je prešinila njega in Ivana strašna misel:

Ali morejo upati, da najdejo po zmagovitem jurišu na Uroševo krčmo Jerico

nasprotnika. In razbojnikom je bilo treba samo razdreti streho, pa so imeli nezastražen izhod!

Streljaje venomer, je povedal svojo misel Dušanu; ta je poklical poročnika Wheelerja, in vsi trije so se umaknili v ozadje, plazeč se po trebuhu. V par trenutkih je bilo vse domenjeno. Dušan se je splazil previdno za hrbet divjega Marka in mu viknil par besed. Ko se je vrnil, mu je curljala iz rokava kri.

„Ali si ranjen?“ je zaklical Ivan prestrašen, hoteč planiti k pobratimu.

„Samo oprasnjen... ti psi ne znajo streljati. Ali Kemal je moral nabrati samih potepuhov — drugače neso arnavtske puške bolje!... In zdaj, gospoda — Bog z nami in sreča junaška! Marko, naskoči, kadar prileti kučma preko strehe!...“

S slepo hrabrostjo se je zagnala trojica naprej in dospela, kakor da jo varuje čudežna višja sila, brez znatne škode na kraj, od koder so hoteli vdreti v hišo. Ivanova obleka je bila sicer razcefrana od krogel, po rebrih mu je teklo nekaj gorkega, Dušan je bil oprasnjen na rami, pod ročnik Wheeler na stegnu — toda v obče so bili vsi trije živi, zdravi in sposobni, da dovrše započeto delo.

Ko so se ozrli za vogalom, so videli, kako se zbirajo tovariši skokoma nasproti

Prizor s sankaske tekme pod Tivolijem v Ljubljani dne 25. januarja t. l.

vrat; zdaj pa zdaj je šinila postava kvišku, planila par korakov proti skupnemu središču, spustila se na tla in izginila v snegu: le bliski strelav so razodevali njeno novo mesto...

Dušan je zagledal lestev, ki je ležala ob hlevu — Ivan je pobral sekuro. V trenutku so bili na strehi vsi trije; Dušan in poročnik sta rila z bajoneti, Ivan je vihtel drvarico, strašen kakor Samson nad Filistejci.

„Zdaj bo!...“ je viknil mahoma. „Pozor, fant!...“

„Ali — bogme!“ je zaklical Dušan, „kako naj vržemo kučmo v znamenje, ko so nam jih vsem trem pobrale krogle?...“

Ivan se je zasmel na glas; zavrnil je divje in smelo, vrgel puško v širokem loku preko strehe in stisnil sekuro!...

„Marko bo razumel tudi to!...“ je hotel vzklikniti; ta hip pa se mu je vdrla streha pod nogami — izginil je... Dušan in Wheeler sta skočila naglo in odločno za njim.

Priletel je brez škode za svoje ravnotežje na nekakšno podstrešje, s katerega je vodila lestevica naravnost v izbo. In o pravem času!

Arnavti so bili slišali ropot in razbijanje na strehi; Ali Kemal je poslal pet mož, da zavrnejo napad s te strani, in če bi bili dospeli le trenutek prej, bi bili posekali drzno trojico zaporedoma, predno bi bila mogla misliti na boj.

Tako pa je imel Ivan še časa, dvigniti sekuro v svojo obrambo: treščil je naravnost, na desno in na levo... zdelo se mu je le, da sliši krike, ječanje in padce... da brizga nekaj gorkega izpod težkega rezila njegove drvarice... in že je izginil v levjem skoku skozi odprtino... padel med Arnavte kakor meteor!...

Dušan in Wheeler sta bila med tem podrla ostala dva nasprotnika.

Pogledala sta za Ivanom... videla zijočo zatvoro in začela spodaj peklensko tuljenje arnavtskih zverj.

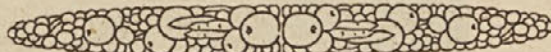
Kakor blazna sta se zagnala za prijateljem, sluteča, da je v strašni nevarnosti.

Ko sta slišali jetnici prvi strel, sta sklenili nehote roke in vzdihnili hvaležno in radostno proti nebu. Saj sta vedeli, da so rešitelji tu in da se bliža ura osvobodjenja, ako je njihju rešitev sploh v človeški moči.

Trenutek uslišanja dolgih molitev, trenutek milosti po dolgih izkušnjah je bil tu: svoboda, svoboda! In sleherna se je spomnila zvestega srca, ki bije zanj tam zura — in sleherna je vztrepetala ob

misli, da bo moralo nemara izkrevaveti za njeno prostost!

Jerica je zaječala, ko je videla v duhu brata Ivana, krvavega in brez življenja v prsih — in poleg njega njegovega srbskega pobratima, simpatičnega vročeekega mladeniča, ki ji ga je poslala previdnost božja tam na zemunskem kolodvoru...

Mrtvi kapitali, krasna slavonska povest Josipa Kozarca, enega najmarkantnejših slavonskih pisateljev. Knjigi, ki obsega 12 tiskovnih pol na lepem papirju, je pridejan tudi Kozarčen životopis. V „Mrtvih kapitalih“ rešuje Kozarac znamenito **gospodarsko-socialno vprašanje**, opozarja, da je v Slavoniji mnogo plodne zemlje, a neobdelane. To je „mrtev kapital“, ki ga je treba oživiti. Kozarac vidi povsod po domovini mrtve kapitale. Vse drvi na lov za uradniškimi mesti, samo da je „gospod“, četudi občinski pisar in ima svojo „mesečno“ plačo. Za dijaka, ko položi maturo, so edini idealni poklici: profesor, medicinec, jurist, duhovnik. Nikdo se ne posveti poljedelstvu, obrti ali trgovini, da bi dvignil blagostanje svoje in svojega naroda. Med vso človeško družbo vlada nezdravo naziranje, da je samo oni „gospod“, da je samo oni „človek“, ki dobiva mesečno plačo, četudi pri tem strada. In tako nastaja nadprodukcija uradništva, a drugi poklici se zanemarjajo. **Povest je od kraja do konca zelo zanimiva**, živahno pisana in velike literarne vrednosti. Zlasti pa je za naše, slovenske razmere, kajti tudi pri nas imamo mnogo „mrtvih kapitalov“. Starši, čitajte to lepo povest in dajte jo čitati tudi svojim sinovom in hčeram, da bodo vzljubili domačo grudo in ne drvili v hladno tujino za negotovimi cilji! Povest je pa tudi sama na sebi zelo aktualna in vsebuje mnogo zelo dramatičnih prizorov, tako da je privlačna od koncu do kraja.

Za naročnike „Slov. Ilustr. Tednika“ stane broširan izvod 1.50 K, lepo v platno vezan pa 2.50 K. To knjigo dobe broširano **zastonj in poštne prosto** tisti naročniki, ki plačajo za Tednik naročnino za eno leto naprej. Kdor želi dobiti vezano, jo dobi, če pošlje za vezavo 1 K.

Kdor nam pridobi novega naročnika, ki plača vsaj za pol leta naročnino, dobi to knjigo **zastonj in poštne prosto**, če pa plača novi naročnik naročnino za eno leto naprej, dobi tudi on knjigo **zastonj in poštne prosto**.

In lady Helena je sklenila roke ter začela moliti glasno za poročnika Wheelerja, čigar podoba je bila tolikanj draga njenemu srcu, odkar je vedela, da je pustil vse in se napotil za njo v dokaz in potrjenje svoje zveste, plemenite ljubezni.

Toda njihju molitev je prekinil prvi prizor strahot, ki jima jih je bilo usojeno videti tisti dan.

Arnavti, ki so na klic svojega gospodarja pravkar vstajali s trdega ležišča, so planili ob prvem strelu — bil je tisti, ki ga je izprožil gazda Uroš v svojem obupu — razburjeni proti vhodu, na čelu jim Ali Kemal sam.

Še preden so bili pri vratih, pa se je zaslišalo, kakor da je planil nekdo v hišo. „Naši!“ je vzdihnila Jerica in napela oči.

Pok puške je pretresel zatohli zrak: stari Uroš je bil ustrelil na Alija Kemala, pa ga ni zadel; krogla je izgrešila cilj in udarila v steno izbe, komaj par pedi od Jeričine glave. Takoj nato je počil Alijev samokres; pri vratih se je začelo divje rohnenje in slepo sekanje po nekom, ki je ležal na tleh — ves hrup ostudnega, nečloveškega mesarjenja.

Jerica ni bila spoznala nesrečnega domačina; prenašlo se je odigral ves ta peklenski prizor.

„Jezus, Marija!“ je vzkliknila. „Ivan, Ivan!...“

Priskočila je, prepričana, da moré nje-nega brata.

In — kako okrutno je človeško srce v svojem strahu za ljubljeno bitje! — velik kamen se ji je odvalil od srca, ko je zagledala le gazdo Uroša, razsekanega na kosce, v široki mlaki krvi.

„Proč!...“ je kriknil v tem hipu besni glas Alija Kemala; pred njegovo trdo roko je odletela deklica nazaj in se zgrudila k Angležinji, blede kakor smrt.

Večina Arnavtov je drla ven; le brata Kemala sta ostala pri svojih jetnicah.

Jerica in lady Helena, ki sta v prvem hipu že izgubili nado, meneči, da rešitelji vendarle niso blizu, sta začuli zdajci besno streljanje.

Čez nekaj časa je streljanje pojenjalo; samo dalje tam zunaj, ne več v bližini hiše, sta slišali par posameznih strelav.

Arnavti so pridrli nazaj; hišna vrata so se zaprla z glasnim pokom. Na obrazih razbojnikov se je risalo presenečenje in strah.

Ali Kemal je bruhal peno, klel divje v svojem barbarskem jeziku in kričal nerazumljiva povelja. Njegovi spremljevalci so se pripravljali na boj. Že so pokale

njihove puške posamezno skozi okna; od zunaj so jim odgovarjale druge.

In zdajci je začula Jerica tudi glasove, ki so se razlegali dalje tam, zunaj hiše.

„Bog bodi zahvaljen! Naši so... naši!...“ to je bilo vse, kar je mogla vzklikniti, ko se je vrgla tovarišici okrog vratu.

Med tem pa je postalo streljanje hujše; Arnavti so sloneli za okni in palili kakor besni iz svojih martink. A tudi krogle rešiteljev so udarjale v izbo kakor srdite muhe in se zarivale v stene; že so se valjali trije razbojnik v svoji krvi.

Ali Kemal se je obrnil mahoma, krvav po glavi in na desni roki.

„Lezita na tla!“ je zarjul jetnicama, ki jima niti ni prišlo na um, da sta sami v smrtni nevarnosti.

Ubogali sta ga trepetaje.

In zdajci je umolknilo streljanje tam zunaj; Jerica in lady Helena sta zamrli v grozni negotovosti, sluteči, da se bliža odločilni trenetek.

Zamolkli udarci so se začeli od zgoraj; Isa Kemal je skočil k Aliju... Ali je prisluhnil... kriknil je nekaj... in pet Arnavtov je planilo pod streho.

Ostali so streljali dalje; toda Ali Kemal je moral čutiti, da je njegova usoda zapечатena. Vrgel je puško v kot in planil k dekletoma; v njegovih očeh se je svetil paroksizem gneva in obupa.

„Vseeno!“ je zahropel Jerici v obraz. „Ne veseli se rešitve, zakaj moja boš... če tudi na mojo smrtno uro!“

In z zverskim rjojenjem jo je zgrabil za vrat.

Presunljivo je kriknila revica, braneča se lopova z obupnim naporom obeh svojih šibkih rok; toda čutila je, da je pre-slaba...

Arnavti so planili od oknov k hišnim vratom, ki so jih bili že prej zaslonili z vsem, kar so mogli zvleči na kup. In v svoji blazni borbi z Alijem Kemalom je slišala Jerica kakor od daleč... kakor skozi debelo steno... srdite udarce ob vrata: rešitelji so jih lomili s puškinimi kopiti...

„Ivan!“ je viknila z glasom košute, ki pada pod kočnjaki psa-gonjača... toda grlo se ji je zadržnilo — ugašala je poslednja iskrica moči...

Lady Helena se je spomnila sredstva, ki ga je imela pri sebi za skrajni slučaj — spomnila se je, da je obljubila Jerici smrt, ako ne bo druge rešitve... ali, Bože!... kdo more umreti, kdo rešiti drugega s strašnim lekom smrti, kadar bije rešitelj ob vrata!...

Izpod strehe se je slišal hrup ostre borbe.

In lady Helena se je zagnala prijateljici na pomoč kakor tigra... pripravljena poginiti, samo da reši njo!

Toda Ali Kemal je ujel njen gib z očmi; njegova sirova pest jo je zadela v sredo prsi... nezavestna se je zgrudila vznak.

„Ivan! Dušan!...“ je kriknila Jerica z groznim glasom, zavedaje se, da mora priti rešitev prej nego v eni sekundi... sicer bo prekasno!...

In izba okrog nje, polna živinskih arnavtskih lic, polna smodnikovega dima, zverski obraz Alija Kemala... vse je ugasnilo v črni noči... Jerici so omahnile roke... onesvestila se je tudi ona!...

Takrat pa je padlo v sredo sobe nekaj strašnega... kakor bog srda in pogube... človeška postava... Ivan, ki je došel v zadnji stotinki hipa na pomoč svoji nesrečni sestri!

Zarjul je z groznim, nečloveškim glasom in se vrgel proti Aliju Kemalu.

Toda Arnavt je bil uren kakor mačka; opazil ga je ravno še o pravem času, da mu je skočil pod noge.

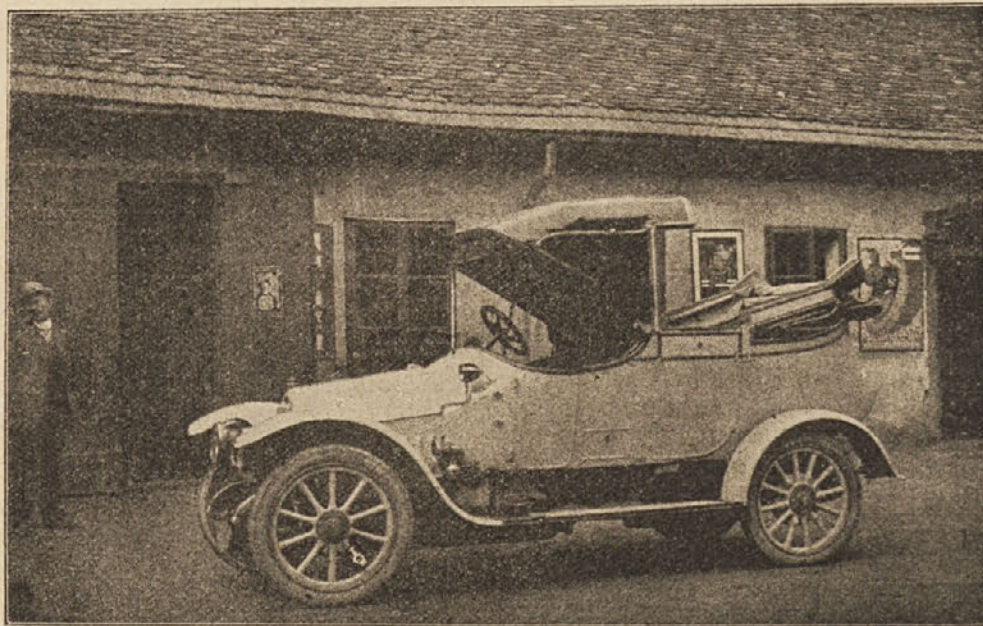
Ivan je padel... sekira mu je zdrknila iz rok...

In sovražnika sta stisnila drug drugega v gnevem, obupnem objemu ter se zavalila po tleh, v svesti si obadva, da imata nož med rebri, kakor hitro si eden izmed njiju oprostí roko!...

Hlastala sta drug proti drugemu kakor dva volka, da si pregrizneta grlo, in se butala s čeli, braneča se krviželjnih zob...

Ivan je začul zdajci še dva skoka: Dušan in Wheeler sta bila tu!...

Arnavti so zatulili kakor tigri, ki vidijo, da ne uidejo več svojim lovcem, in planili proti njima.

Avtomobil (odprt) g. Goriupa, znanega slov. milijonarja na Reki. Izgotovljen od domače tvrdke Peter Keršič v Šiški pri Ljubljani.

Toda zdajci so se razletela vrata: krik in hropenje, sekanje po mehkem, dva strela sta se začela od vhoda... in hip nato je treščil v izbo divji Marko, strašen, krvav, osmojen od smodnikovega puha!

„Ta je moj!“ je zarjul, skoraj srdit na Ivana, pograbil objeta nasprotnika, stisnil Alija Kemala s titansko silo za vrat, strgal ga kvišku in ga potisnil v kot. Kakor bi trenil, mu je pobral izza pasa orožje, pustivši mu samo dolgi jatagan.

Handžar se je zasvetil v njegovi roki.

„In zdaj, psa in psice sin, daj mi svojo kri za kri mojega pobratima Jova, ki si ga zaklal v Skutariju pred hišo Halila beja!“

Ali Kemal se je ozrl: brat Isa je ležal v svoji krvi in vsi ostali. Izba je bila polna neprijateljev, ki so se postavili v dveh vrstah: ena pred vhod, druga pred nezavestni jetnici, pri katerih sta klečala Ivan in poročnik Wheeler, ne meneča se za nadaljnji razvoj dogodkov.

Videl je, da je beg nemogoč in smrt gotova; srce mu je uplahlilo v divjih prsih. Hotel je prekrizati roke in zaklicati: „Ubij me! Čemu naj se branim, ko poginem gotovo — prej ali slej!...“

Toda že je zažvižgal v zraku težki Markov handžar — zaničljivo mimo Arnavtovega nosu.

„Brani se, strahopetec! Mari si dober samo za to, da kradeš ženske in kolješ junake iz zasede?... Poslušaj, zajec: v imenu svojih tovarišev se ti kolnem pri živem Bogu, da ti nihče ne bo branil oditi, ako me premagaš; ako pa nočeš iskati smrti v častnem boju, te ubijem s polenom kakor psa!“

„Tako bodi!“ so pritrdili navzoči.

Krvava psovka divjega Marka je vrnila Aliju Kemalu pogum, ki ga je podnetila

še obljuba svobode. Kri mu je šinila v obraz, in preden so utegnili gledalci napeti oči, je naskočil z nepopisno divjostjo. Pogled na ta strašni obraz, ki ga je pokrivala sesedena kri, na te spačene, zverske poteze, ki so igrale v krču brezmejnega gneva in obupa, in na stisnjene ustnice, ki jih je pokrivala gosta bela pena, bi bil moral navdati vsakogar z grozo za življenje divjega Marka — če ne bi bili vedeli vsi, da Marko ve, kaj dela.

Ali Kemal je napadal s strelovito, mačjo urnostjo, hropeč od strasti in žeje po Markovi krvi; Marko pa se je boril hladno in mirno, kakor da misli le na svojo obrambo. Vsi so spoznali v prvem trenutku, da misli samo na svojo obrambo.

V izbi, polni dima in vonja po krvi, je vladala grobna tišina, ki jo je motilo le teptanje borilcev, srdito hropenje Alija Kemala, ki je prihajalo čim dalje glasnejše in napornejše, in žvenket rezil, ki sta metali šope isker ob slehernem udarcu.

Borba je trajala dolgo; nestrpnost gledalcev, ki so trepetali za zmago Markovo kljub svojemu zaupanju vanj, je bila dosegla že skrajno mejo napetosti.

Ali Kemal se je boril očitno s poslednjimi ostanki svoje moči; toda ravno v tem obupnem koncu svojega boja je bil najstrašnejši...

Zdajci pa se je začul glas divjega Marka — miren in porogljiv, oster kakor bič:

„Zakaj me ne ubiješ, duša arnavtska? Jeli, za hrbotom je laglje vihteti nož! Kuka ti majka, pasji sine: ker nočeš ti mene, moram jaz tebe... čakal sem te dovolj!...“

Še preden je izustil zadnjo besedo, se je ognil strašni komita z velikim skokom nasprotnikovega udarca. Ali Kemal je izgubil oblast nad svojim jataganom, ki ga niti ni prestregla ostrina Markovega handžarja: orožje je sledilo zavijtljaju, potegnilo roko s seboj ter odkrilo glavo in vso levo prsno stran...

Tisti hip pa, točno kakor strela, je treščil Markov handžar v golino...

Gledalci so videli, kako se je pordečila mahoma vsa Arnavtova postava.

Ali Kemal je zastokal s čudnim, zamolklim glasom... izpustil jatagan in padel vznak... Njegove roke so segle kvišku z razkrečenimi prsti kakor kremplji roparskega ptiča... nato so padle nazaj...

Marko se je sklonil k njemu in se ustrašil sam svojega dela: njegov udarec je bil razklal Arnavtu glavo od senca do

vratu, presekla ključnico in razparal prsi skoraj do bradavice...

„Bog je sodil!“ je zamrmral resnobno in obrisal handžar v obleko mrtvega nasprotnika. „Zdaj najde pokoj tvoja duša, pobratim Jovo!...“

Ko je dvignil glavo, se je lesketala solza v njegovem očesu... Toda potegnil si je z roko preko čela, kakor da hoče pregnati turobne spomine; in že je mislil zopet za vse:

„Pero!... Miloš, in vi drugi!“ je zaklical s svojim običajnim resnim in močnim glasom. „Brž na delo! Ko se zbudita gospodični iz nezavesti, ne smeta videti te mesarije... Bože mili, kje pa so ženske vajene takih reči!“

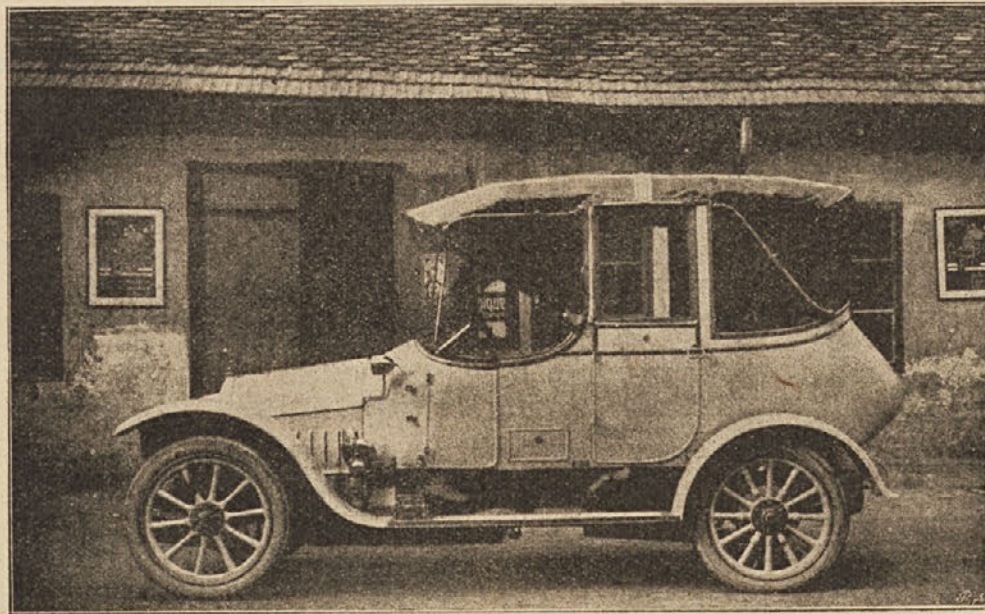
Pogled na to bojišče v izbi mrtvega

kakor pod ledenim curkom, in prašala tiho:

A kaj je z njim? Kje je on sedaj?...

Ivan se je ustrašil trenutka; kdo mu je jamčil, da se ne bliža strašno — da, najstrašnejše razodetje? Povesil je oči v neizrekljivi tesnobi in prašal z zamolklim glasom:

„Jerica! Povej mi po pravici... meni se lahko zaupaš — molčal bom kakor grob!... Povej, zaradi mojega miru in zaradi svojega: kakšen je bil švabski lopov napram tebi?... Da se izrazim drugače: zdaj, ko si rešena, zdaj, ko ga ni več — ali se vrneš takšna, kakoršna si šla od doma?... Jerica, umej me prav!...“

Avtomobil (zaprt) g. Goriupa, znanega slov. milijonarja na Reki. Izgotovljen od domače tvrdke Peter Keršič v Šiški pri Ljubljani.

gazde Uroša je prekašal v resnici vse grozote, ki si jih je zmožna naslikati domišljija mirnega čitatelja te povesti. Toda v trenutku so bili mrtvi odnešeni v hlev in kri pobrisana, kolikor se je dalo v naglici.

V vihri boja, v burni radosti nad zmago ni prišlo izprva nikomur na um, da bi prešel četo, ali ne manjka nobenega.

Zdajci pa je zapazil Estournelle, da ni Browna nikjer.

„Nom de Dieu, de bon Dieu!“ je zaklical, „Amerikancu se je nekaj pripetilo!...“

Planil je iz hiše in vsi so udrli za njim, tudi Ivan, Dušan in tudi poročnik Wheeler.

Jerica in lady Helena sta bili odprli oči kmalu po tem, ko so pospravili rešitelji trupla ubitih Arnavtov in glavne sledove srditega boja.

„Ivan! Ivan!“ je vzkliknila Jerica in vrgla bratu roke okrog vratu. „Vendar enkrat te vidim spet ob svoji strani!... O, saj sem vedela, da me ti ne zapustiš, ako te le doseže klic mojega obupa... Siromak, koliko si pač pretrpel zaradi mene! Ali te niso ranili divjaki... Kaj?... Samo da si ti živ in zdrav — vse je dobro zdaj!...“

„Vse je zopet dobro, sestra!... Ubogi oče te komaj pričakuje; malo je manjkalo, da ni umrl, ko je izvedel tvojo usodo. Toda zdaj je okrevalec popolnoma... upanje mu je vrnilo moč življenja... Samo tebe še čaka, tako mi je pisal v Skoplje, kjer sem prejel zadnjo njegovo vest.“

„Ubogi oče!... Ah koliko nesreč!...“ Jerica si je zakrila oči z rokami in zaplakala na glas. Zdajci pa se je zdrznila,

Deklica je vzkliknila zamolklo. Zdaj, ko ga ni več — ta beseda jo je navdala s trenutno grozo. Toda pomislila je, česar se je morala zavedati že od začetka: da tega satanskega vozla nasilja in zločinskih spletk ni bilo mogoče presekati drugače kakor s silo. In ko je hotela odgovoriti na Ivanovo vprašanje, ni našla izraza, da bi povedala svojo radost, čistost svoje vesti in vso vedro slast odrešenja. Pritisnila je glavico na njegove prsi, dvignila oči k njemu in vzdržala prosto in odkrito njegov pogled.

„Bog bodi zahvaljen!“ je vzdihnil Ivan iz globočine svojega srca. „Zdi se mi, da ne bi bil prenesel te sramote!... A zdaj si prosta, sestra, in on — on je mrtev!...“

„Mrtev!...“

„Da, mrtev je! Od moje roke, Jerica; povem ti, da ne bo skrivnosti med nama... Bog mi je priča, prizanesel bi bil njegovemu življenju, ako ne bi bil vedel, da ogrozim s tem odpuščanjem tebe, nas vse, ki smo te rešili, in uboge, dobre ljudi, ki so nam pomagali. Ali ni bilo boljše, da je poginil brezvestnež namesto ljudi, ki morda niso brez krivde pred Gospodom, a smejo vendar upati, da jih dan sodbe ne najde na levi strani?...“

Jerica je pokimala:

„Gotovo, dragi Ivan. Brez volje ljubega Boga ne bi bila ušla usodi, ki me je čakala; in če je moral von Schratten umreti, da sem jaz oteta, je božja volja tudi to! Ah, pokopljiva njegov spomin globoko, globoko, in pozabiva ga... Zdaj je vse končano... le moje hvaležnosti do tebe, Ivan, brat in rešitelj moj, ne bo konca, dokler bo tlela iskra življenja v mojem srcu!“

Ivan se je nasmehnil.

„In njega zabiš popolnoma!“ pokazal je na Dušana, ki je klečal poleg njega, ves bled in svetel od sreče. „Brez njega ti tudi jaz ne bi bil mogel pomagati; in ko smo se gnali za teboj po tej okrutni deželi — kdo ve, ali ni storil in pretrpel moj pobratim še mnogo več nego jaz!“

Jeričino lice je zasijalo v radostni hvaležnosti in vročem čuvstvu sreče. Iztegnila je roko, ki jo je stisnil junaški mladenič z drhtečo desnico in jo pritisnil v prvem nagibu čustva na svoje ustnice.

Nato so so ujele njiju oči; pogleda sta se spoprijela in se nista mogla izpustiti dolgo časa, in ko sta povesila srečna mlada človeka svoje rosne oči, sta čutila obadva, da je zaznamoval ta trenutek začetek nove, blažene dobe v njunem življenju.

Med tem se je vršil v neposredni bližini drug razgovor, sličen temu in vendar ves drugačen.

„Helena,“ je šepnil poročnik Wheeler, ko se je vzdramila lady iz svoje omedlevice, „Helena, oddahnite si! Konec je vaših muk, in srečen bom do svoje smrti, da sem jaz tisti, ki vam prinaša vest rešitve...“

(Konec prihodnjič).

Napredek domače industrije. Naša domača industrija je uspela že tako daleč, da more karuserije za avtomobile itd. izdelovati doma z domačimi slovenskimi močmi. V gorenji sliki priobčujemo sliko avtomobila, ki je last gosp. Goriupa na Reki, in ki je bil izgotovljen pri domači tvrdki Peter Keršič, tovarna voz in karuserij v Šiški pri Ljubljani.

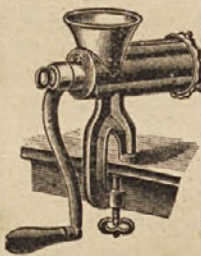
Priporočamo vsem interesantom, da izvolijo naročiti pri tej domači tvrdki in se naj ne ozirajo na tuje, ki dajejo dostikrat za drag denar slabo blago. Zastarel je nazor, da se dobi kaj dobrega le na tujem.

Proda se posestvo

enonadstropna hiša z gostilno, pri državni cesti pri Gorici. Prostor uporaben za vsako obrt. Naslov pove upravništvo Sl. Il. Ted.

Schneider & Verovšek

trgovina železnine na debelo in na drobno
Ljubljana, Dunajska cesta št. 16

priporoča svojo bogato in novo urejeno zalogo kuhinjske opreme kakor: Štedilnike, litoemajlirano posodo in emajlirano ploščevinasto posodo najboljšje kakovosti z znamko „Superior“ pod jamstvom, kuhinjsko orodje, železne in medene postelje, železne umivalnike prav čedno izdelane, blagajne in sploh vse, kar se rabi v hiši in kuhinji, dobi vsaka gospodinja v veliki izbiri in v najboljši kakovosti.

Zmerne cene! 114 Zmerne cene!

Slov. trgovsko in obrtno društvo v Mariboru ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 15. svečana ob 3. uri popoldne v restavraciji Narodnega doma. — Ker bode dnevni red jako zanimiv, in se bo obenem tudi razpravljalo o trgovski in obrtni razstavi, prosimo vse člane kakor tudi interese, da se tega zborovanja udeležijo!

Učenca sprejme z vso oskrbo takoj, ali pa s 1. marcem Anton Soklič, slikar, pleskar in trgovina z barvami, Kranj št. 55.

Opozarjamo na inserat športne in modne trgovine I. Kette, Ljubljana, Franc Jožefova cesta št. 3.

Naš novi roman

ki ga priobčimo po romanu „Za svobodo in ljubezen“, se imenuje

„Izgovor krivca“.

Njegov pisatelj je Francoz Emil Gaboriau, eden tistih, ki so dali svetovni književnosti njene najzanimivejše kriminalne in detektivske romane. Dela Emila Gaboriauja se nikakor ne smejo primerjati s slabim blagom, ki ga je na žalost baš ta lahka in razvedrilna stroka pripovedništva tako bogata; narobe, odlikujejo se po globokem moralnem jedru in po neprekosljivo duhovitem zasnutku. Sloveči nemški državnik knez Bismarck, ki je bil velik sitnež v izbiranju svojega čtiva, je čital romane tega pisca s pravcato slastjo; prepričani smo, da pripravimo z objavljenjem njegovega dela „Izgovor krivca“ svojim čitateljem mnogo užitka polnih ur, ko bodo sloneli brez sape nad novim romanom in izkušali prohiteti pisatelja, ugibaje: Kakšen bo konec?

Razširjajte

in pridobivajte mu novih naročnikov!

Dober zajtrk samo z našo rženo kavo. Računamo jo v platnenih vrečkah po 5 kg 4 K. Da omogočimo prav posebno hranjenje te kave, jo pošljemo pri prvem naročilu vsakomur v lepi, okrašeni pločevinasti pušici, (imitacija starega srebra, popolnoma enaka podobi tu zraven) v celotni teži 5 kg za 4.50 K. Poštnino plačamo sami. V teh pušicah ohrani kava mesece svoj izvrstni okus.

Oldrich Vitáček, Praga-Karlín, št. 204, odd. 17.

Tovarna čokolade

Kornfeld in Anders, Plzenj—Letna 56.

Najcenejši dobavni vir za:

Mlečno in jedilno čokolado
Desertni bonboni, blago v kartonih
po 1, 2, 4, 6 in 10 h. — V kartonih prodajamo po 1/280, 1/140, 1/70, 1/48 in 1/28
vsakovrstne vafelne in marcipane.

Cene na željo. — Po povzetju, pri la. referencah odprt račun.

108

Zahtevajte povsod „Slovenski Ilustrovani Tednik“!

POROČNI PRSTANI.

Št. 207.	14 karat zlato, masiv	K 7.80.
	Novo zlato, masiv	K 2.80.
Št. 208.	14 karat zlato, srednje močan	K 11.—
	Novo zlato, srednje močan	K 4.20.
Št. 209.	14 karat zlato, zelo močan	K 15.—
	Novo zlato, zelo močan	K 5.60.
Št. 211.	14 kar. zlato, ploščnat, močan	K 12.—
	Novo zlato, ploščnat, močan	K 5.50.
Št. 210.	14 karat zlato, ploščnat, zelo močan	K 17.—
	Novo zlato, plošč., zelo močan	K 7.50.

Za dobiti po povzetju skozi

H. SUTTNER

Ljubljana, št. 5.

Nobena zguba, zamenjava dovoljena ali se vrne denar.

Zahtevajte cenik od ur, zlatnine in srebrnine, zastonj in poštne prosto.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Glavno zastopstvo tovarne ur „ZENITH“.

60

Vsak otrok že vé,

da se dobe najfinejši, najtrpežnejši in najcenejši čevlji edino-le pri

Viktoriji Strniša,
LJUBLJANA

Jurčičev trg.

Za dame že od K 8.— naprej

Za gospode že od K 10.— naprej

Otroški že od K 3.— naprej

Gg. učiteljem, učiteljicam in c. kr. uradnikom 15 % popusta.

98

Zastonj

dobi 2 1/2 metra modernega blaga za bluze ali za robce za otroke 21 kdor naroči

5 kg pošt. zabojček žitne kave za 4 K 50 vlg. ali 4 kg žitne in 1 kg fine figove kave za 4 K 70 vinarjev.

Vse pošilja tudi z 2 1/2 m blaga vred franco po povzetju

Prva Severomor. Prazarna žitne kave v Postfelmovu.

(Severno Moravsko)

Podpirajte podjetje v obmejnih krajih.

Na prodaj posestvo in vino.

Prodaja se 20 oraloj prvovrstnega zemljišča, lep vinegrad, lep gozd, travniki, 6 njiv, veliki sadonosnik, vse okrog štirih poslopj, tri lepi cesti, 15 minut od trga, s kmetijskim orodjem vred. Cena 26 tisoč kron. Potrebne se samo 16 tisoč kron, torej pol zastonj. Na prodaj je tudi 50 hl vina od 1908.—1911., — 1212.—1913., še od stare trte. Vse to prodam, ker prevzamem mesarstvo
F. P., 8.00. Pošta: Konjice. Strajsko. 101

Učenec

z izobrazbo ljudske šole se takoj sprejme v trgovino z mešanim blagom
J. Kodrič, Fram pri Mariboru.

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Dunajska cesta 17
priporoča svojo bogato zalogo

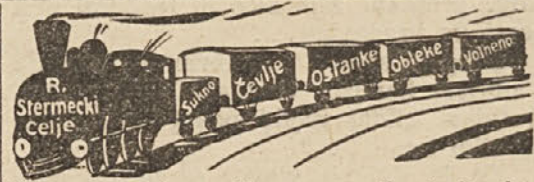
šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev in strojev za pletenje (Strickmaschinen).

Brezplačen pouk v vezenju.

Tovarna v Lincu ustanovlj. 1867.

Zahtevajte cenik, ki ga dobite brezplačno in poštne prosto.

in razno moderno blago za moške in ženske obleke razpošilja po najnižjih cenah

Jugoslovanska razpošiljalna

R. Strmečki v Celju, št. 341, Štajersko.

Pišite po glavni ilustrovani cenik čez več tisoč stvari, kateri se vsakemu pošlje zastonj. Pri naročilih iz Srbije, Bugarije, Nemčije in Amerike je treba denar naprej poslati.

Ženini in neveste!

preden si nakupite potrebnega pohištva, ne zabite se oglasiti pri

Vid Bratovžu

trgovina in bogata zaloga vsakovrstnega pohištva,

Sv. Jakoba nabrežje 19, 27.

Delo solidno in trpežno. — Cene zelo nizke.

110

Najkrasnejše darilo je šivalni stroj

S pisalno mizo

IGN. VOK

špecialna trgovina šivalnih strojev in koles. Ljubljana, Sodna ulica št. 7.

Najboljši nabavni vir za izgotovljene postelje

iz dobrega češkega postelnega perja! Napolnjeno v goston tem rudenem nankingu (inlet), s pernicama, 180x120 cm, z 2 zglavnicama, vsaka po 80x60 cm, z novim, mehkim trpežnim perjem K 16.—, polpuh K 20.—, puh K 24.—, pernica sama K 10.—, K 12.—, K 14.— in K 16.—, zglavnica sama K 3.—, K 3.50 in K 4.—, dvojna pernica, 200x140 cm K 13.—, K 14.50, K 17.50 in K 21.—, zglavnica k njej, 10x70 cm, K 4.50, K 5.20 in K 5.50. 5 kg sivga perja K 9.40, boljše do K 16.—, polbelo K 17.—, 5 kg novo, dobro, belo perje brez prahu K 24.—, snežno belo K 30.—, boljše K 36.—, najfinejše gosposko, pukano perje K 45.—, 5 kg nepukanega (cufano) od živih gosij K 26.— in K 30.—. Beli puh, debelo pukano K 5.—, b. lisi K 6.—, najfinejši prsi puh K 6.50 za 1/4 kg, siv puh 1/2 kg K 2.50 in K 3.—. — Razpošilja se franco po povzetju. Zamenja proti povrnitvi poštne dopustna.

Sigmund Lederer,

Janowitz a. Angel št. 204 pri Klattau, Češko.

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmidta znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, težnjenje iz ušes, zmanjša po ušesih in naglušnost tudi ako je že zastarano. Stekljenica stane K 4.— z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni na Novem trgu, Celovec.

Pozor ključavničarji!!

V najem se da kovačnica, jako pripravna za ključavničarja. Na razpolago je tudi kovaško orodje. Ključavničar bi imel zelo dober zaslužek, ker daleč naokoli ni nobenega. Pojasnila daje Janez Ferlan, posestnik, Gorenja vas nad Škofjo Loko.

109

NESTLÉ-JEVA
moka za otroke

Popolna hrana za dojenčka, otroke in bolnike na bolnišnici.

Vsebuje pravo planinsko mleko.

Škatlja K 1.80 v vsaki lekarni in drogeriji.

Poizkušnje Nestléjeve moke za otroke se dobivajo popolnoma zastoj pri

Henri Nestlé, Dunaj I., Biberstrasse 82.

Za kratek čas.

Skopuh. Oče: (sinu, ki se je nagnil čez ograjo balkona in gleda v parter.) Pazi, da ne padeš v parter! Tam je trikrat dražje.

Dobrota. Pobalin, prislonivši se ob zid, začne vpiti na vse grlo. Mimo pride gospod.

„Zakaj jokiš, mali?“ ga vpraša.

„Izgubil sem krono.“

„To ni nič hudega. Na, tu imaš drugo.“

Toda kje si jo izgubil?“

„Pri kvartanju,“ odgovori pobalin ter odhiti dalje.

Iz šole. Katehet: Kateri je Gospodov dan?

Joško: Ne vem.

Katehet: Ali veš, kdaj gre mama v cerkev?

Joško: Kadar ima novo obleko.

Naznanilo in priporočilo.

Podpisani se usojam slavnemu občinstvu vljudo naznanjati, da sem otvoril

trgovino z usnjem

v Ljubljani na Erjavčevi cesti št. 2
nasproti jubilejskega gledališča.

V zalogi imam veliko izbor domačega in inozemskega usnja, kakor znamke Blumenthal in Grison, Chevreux, potem Ideal, Cornelius Heyl Box, nadalje vse čevljarke potrebne kakor tudi zgornje dele, razne trakove, zaponke itd. — Nadalje razne krete: Globin, Globus, Erdal, Afrikan ter Soko sku krema vse po najnižjih cenah.

Gumijevi podpetniki „BERSON“.

Alojz Šestak, trgovec z usnjem.

Dobra primera. Gospa: (ogleduje ponujeno kokoš.) Ljubi moj, te kokoši ne morem kupiti, saj je vsa plava in suha kot trska.

Prodajalec: „Nič ne de. Ako bi bil vaš mož pred ženitvijo vas tako pregledal, kakor vi kokoš, bi vas gotovo ne vzel.“

Enako. Žena: (možu, ki se je zjutraj vrnil iz gostilne) „Vidiš, radi tvoje lumparije nisem vso noč zatisnila očesa.“

Mož: Pri Bogu, jaz tudi ne.

Točen odgovor. Sodnik: (stari devici) Koliko ste stari?

Obtoženka: „Čez 30 let.“

Sodnik: „Prosim natančno.“

Obtoženka: Med 30—40 let.

Sodnik: Prosim, kdaj boste 40?

Obtoženka: Jutri!

Vinogradniki, pozor!

Vkoreninjene cepljene trte so naprodaj, in sicer I. vrste. Laški rizling (Wälschrling), bela in rdeča žlahtina (Gütedel), plavi in beli burgundec, bela Trunta, beli Ränfol, Pošip (Mözl), Silvanec, Izabela, Portugizec, Traminer in mešane vrste ter več tisoč vkoreninjenih divjakov. Vse trte so cepljene na Riparijo Portalis ter dobro zaraščene in popolnoma vkoreninjene, za kar se jamči. — Cena trtam je 100 komadov 13 K. Divjaki Rip. Portalis 100 kom. 3 K. Oglasiti se je pri Franc Slodnjaku, trtnarju, pošta: Juršinci pri Ptuj.

Oljnate barve, fasadne barve za hiše, kranjski firnež, karbolinej za les, karbolinej za drevesa, mavec (gips) za podbarje in stavbe, čopiči za vsako obrt, kakor tudi vseh vrst mazila in olja za stroje

priporočajo

A. Zanklsinovi

tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja v Ljubljani. Zahtevajte cenike.

Jabolka

od 10 kg naprej po 16 do 50 vin. kg razpošilja po povzetju Andrej Oset Tolstivrh, Guštanj, Koroško. 91

Pozor!

50.000 parov čevljev. 4 pare čevljev za samo 9 K.

Vsled plačilnih težkoč mi je naročilo več velikih tovarov, da poprodam velik del čevljev globoko pod izdelovalno ceno. Prodajam torej zaradi tega vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev z zbitimi podplatmi, usnje rjavo ali črno, galoširano, jako elegantno, najnovejša fasona. Velikost po številu. Vsi 4 pari stanejo le 9 K. Razpošiljatev po povzetju

S. Urbach, eksped. hiša, Krakov 48. (Avstrija.) Zamena dopustna, ali denar nazaj.

Neverjetno poceni!!

Najcenejši dobavni vir.

720 kosov le K 3-75.

Krasna pozlačena, 96 ur idoča precizna anker ura z lepo verižico, točna za katero se jamči 8 let, 1 moška svilen zavratnica, iz bele masivne pale jamčeno nezdroljive, 3 kosi finih žepnih robcev, 1 možki prstan z imitiranim dragim kamnom, 1 usnik z imitiranim jantarom, 1 krasno žepno toaletno zrclo, momentni fotograf, 1 fin zobobrec iz starih delov, 1 ženska broška (novost), 1 par duble zlatih manšet, gumbov „Ideal“ s patentno zapono, 1 čudovito lep album za podobe obsežajoč različne podobe najlepše na svetu, ki morate zanimali vsakogar, 1 čudovito lep ženski vratni coler iz orientalskih belih nezdroljivih biserov, 20 finih dopisnih predmetov in še 620 različnih predmetov, ki so v hiši jako koristni, vse skupaj z uro ki je sama vredna tega denarja, volja le K 3-75. Razpošilja po povzetju Eksped. trgovina „LOUVRE“

F. WINDISCH, Krakovo št. A/2. Za neugajajoče se vrne denar.

„Titania“ brzoparilnik za živinsko krmo

ves iz kovanega železa in jeklene pločevine, pocinjen in nepokvarljiv, sejalni stroji, obračalniki za mrvo, senene grablje in mlečni medilniki priznane prvovrstne kakovosti

„Titania“ za strojno glajenje perila,

pralni stroji, ožemalniki za perilo, pomivalne mize so neprekosljivi.

Titania - Werke
Wels 15, Gor. Avstrija.

Prospekte, izpričevala brezplačno. Radi dovoljujemo plačevanje na obroke. Išče mo zastopnike.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fondi K 65.000.000.—

Izplačane odškodnine in kapitalije K 129.965.304-25.

Dividend se je doslej izplačalo nad K 3.000.000.—

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slov. narodno upravo.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah, pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetja in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje. — Zavaruje tudi proti vlomom.

Vsa pojasnila daje: Generalni zastop vzajemne zavarovalne banke „Slavije“ v Ljubljani.

Novo! Novo!
Kavarna Central
Vsak večer

KONCERT

nanovo pridobljenega tamburaškega in pevskega damskega zbora „ZLATKA“.

Vso noč odprto. Vstop prost.

Se priporoča
Štef. Miholič.

Ceno posteljno perje!

1 kg svega dobrega puljenega 2 K; boljše 2 40 K; prima polbelega 2 80 K; belega 4 K; belega puhačnega 5 10 K; vefelnege snežnobelega, puljenega 6 40 K; 8 K; puha svega 6 K; 7 K; belega, finega 10 K; najfinjši prsnl puh 12 K.

Najboljši češki nakupni vir. Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitnega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema glavnicama, 80 cm dolgi, 60 cm široki, polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhačnim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14 in 16 K, zglavnice 3, 3 50 in 4 K. Pernica 200 cm dolga, 140 cm široka 13, 14 70, 17 80, 21 K, zglavnica 90 cm dolga, 10 cm široka 4 50, 5 20 in 5 70 K, spodnja pernica iz močnega, črtastega, gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka 12 80 in 14 80 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja, za neugajajoče se vrne denar.

S. BENISCH, Dešenice 180, Češko.

Natančnejši cenik gratis in franko. 20

Oglas.

Podpisani naznanjam slav. občinstvu, da sem oblastveno avtoriziran za izvrševanje vseh stavbenih del, kakor tudi stavbnih načrtov in proračunov. ELER IVAN. stavbeni podjetnik v Miljah - Mugga — Istra.

Recite vedno

KuČ

KuČ „Popow-čaj“, ako želite najzbornejšo čajno znamko sveta. Kdor jo pozna, ne vzame nikdar več drugega čaja, ker en poskus dokazuje njegovo dobroto.

Trgovski učenec,

slovenskega in nemškega jezika zmožen, zdrav in močan fant, poštenih staršev, ki se je že nekaj časa učil v kaki trgovini, se sprejme takoj pod ugodnimi pogoji pri trvdki J. Savski, trgovina mešanega blaga v Šaleku pri Velenju na Štajerskem. 95

Tridelna ogledala

toaletna ogledala z lesenimi in niklastimi okvirji, brušena ogledala za usnjate in luksurijozne kartonaže, razpošilja tovarna za ogledala 86 Bad Eisenstadt, Češko.

POZOR! 80000

parov čevljev 4 pari čevljev za le K 9.—

Zaradi plačilnih težkoč mi je naročilo več velikih tovarov, da poprodam velik del čevljev globoko pod izdelovalno ceno. Prodajam torej zaradi tega vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev, z zbitimi podplatmi rujava usnje ali črno, jako elegantna najnovejša fasona velikost lt Nr. cm. Vsi 4 pari stanejo le K 9.—. Razpošiljatev po povzetju. I. Gelb, eksped. hiša. Novi Sandec 88. (Avstr.) Zamena dopustna, tudi denar nazaj.

Mazilo za las

varstv. znamka Netopir napravi g. Ana Križaj v Spodnji Šiški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ul. št. 200 ali pa v trafiki pri cerkvi. V treh tednih zrastejo najlepši lasje. Stekl. po 2 K in po 3 K. Pošilja se tudi po pošti. Izborno sredstvo za rast las.

Za gotovost se jamči.

Zadostuje samo ena steklenica. 1 Spričevala na razpolago.

Nadležne dlake

na obrazu in po rokah odstrani v 5 minutah Dr. A. Rixov odstranjevalec dlak, popolnoma neškodljiv, zanesljiv uspeh, ena pušica K 4.— zadošča. Razpošilja strogo diskretno Kos Dr. A. Rix, Laboratorium, Dunaj IX., Berggasse 17/0. — Zaloge v Ljubljani: Lekarna pri „Zlatem jellenu“, parfimerija „Kanc in drogerija „Adria“.

Cenike, brošure, natisne elegantno in okusno ter najceneje Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Nikdar več v življenju! Krasna ženska srajca za le K 1-95

se dobi bogato vezena, čudovito lepa fazona z rumbi na rami, različno okroglo, poševno ali štirioglasto izrezana. Garantirano rumburško trpežno platno! Zaradi opustitve velike tvorniške zaloge se prodajajo po tej čudovito nizki ceni. Kdor vzame najmanj 3 kose jih dobi K 1-95 kos samo po

Prodaja jih po povzetju edino
M. SWOBODA, Dunaj, III./2,
Hiessgasse 13—280.

Velika zaloga
špecerijskega blaga
špirita, žganja,
moke, otrobov
in
koruze.

Franc Babič
Ljubljana, Dolenjska c. 2 in 14.

Na drobno
in na debelo.

500 kron

Vam plačam, če ne odstrani
moj uničevalec korenin.
Ria balzam Vaših kurjih
očes, bradavic, otiščancev
v treh dneh brez bolečin.
Cena enemu lončku z jam-
stvenim listom K 1—, 3
lončki K 2-50. Stotine zah-
valnih in priznanih pism.
Kemény, Kaschau
8 (Kassa) Postf. ch
12/44. (Ogrsko.)

Edina pri-
morska to-
varna
dvokoles
"Tribuna"

Gorica, Tržaška ulica števil. 26.

Zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev,
gramofonov, orkestriranjov itd. 18

F. BATJEL, Gorica, Stolna ul.
Prodaja na obroke. Ceniki franko.

Velikanska zaloga klobu-
kov, slamnikov in čepic.

I. SOKLIČ,
Ljubljana, Pod Trančo.

Obnovite naročnino takoj!

Na ledu. „Slišim, da se ženite, da boste
mogli poplačati svoje dolgove. Ali je res?“
„Dà, dà. Saj veste, da sem bil vedno
poštanjek in idealist.“

KNJIGOVEZNICA

:: A. BABKA, LJUBLJANA ::
Kongresni trg. Podružnica v Trstu.

Automatiški lovilec
za velike množice.
Telefon 23.446

Za podgane K 4—, za miši
K 2-40 lovenje brez nadzor-
stva do 50 živali v eni noči.
N vpliva vreme nanje in se
nastavljajo sami. Past za ščurke,
edina svoje vrste, vjame v eni
noči tisoče ščurkov in grilov, po
K 2-40. To najboljšo iznajdbo
razpošilja po povzetju Fr. Hu-
mann, Dunaj II. Aloisgasse 3/29.
Mnogo priznanih pism Sva-
rimo pred manj vrednimi po-
naredbami. V rabi so tudi po
c. kr. voj. razlagalnih skladišč.

Šampanjec

BOUVIER

odlična domača znamka.

Fina štajerska vina v
steklenicah.

Kleti v Radgoni.

Čudovito zdravilo proti pljučnim boleznim!

Pisma bolnikov leka narju.

Nadporočnik Béla K... y piše: Pred dvema
leti sem se prehladil pri nočni vaji, dobil sem
pljučni katar, pozneje pljučno bolezen. Krčeviti
kašelj in nočno potenje me je izredno slabilo in
sem shujšal. Dobil sem dopust in jemal med tem
mного zdravil, potoval sem tudi na jug, toda nič
ni pomagalo, nazadnje sem popolnoma obupal.
Tedaj se čital v angleškem zdravniškem časopisu
o slovečem pljučnem redilu Certosanu in
si ga naročil. Rabil sem ga šest tednov po pred-
pisu in sem čez dva meseca zopet živahen in kre-
pak vojak. Pravijo mi, da izgledam zdrav kakor
še nikdar in počutil se res nisem nikdar prej tako
krepkega in srečnega.

Župnik R. B... l v K... m piše: Srčno Vas
zahvaljujem, da ste mi poslali popis pljučnega
redila Certosan. Nisem se mogel iznebiti dušljivega
kašlja, ki me je mučil z astmatičnimi napadi.
Poskusil sem vse, kar so mi nasvetovali zdravniki
in bolniki, a ni nič pomagalo. Certosan me ni v
nekaj tednih samo ozdravil, marveč me je tudi
bistveno pokrepil in sem pridobil na teži. Čudovit
je vpliv tega preparata, ki ima izvrsten okus. Bog-
oslavljam iznajditelja! Priporočam zdravilo vsa-
komur, ki ima podobno bolezen.

Velika originalna steklenica Certosana vseja 5 kron. Dobiva
se v lekarnah. Če bi ga tam ne bilo dobiti, ga naročite v glavni
zalogi: Lekarna Josef von Török, Budapešta, VI. Király-
12 e. utca

Zajamčen uspeh, drugače denar nazaj

Zdravniška izjava o izvrstnem vplivu.

Bujno lepo oprsje

dobite, če rabite

med. dr. A. Rixovo prsno kremo
oblastveno preiskano, jamčeno neškodljiva. Za
vsako starost hiter, zanesljiv uspeh. — Zunanja
raba. — Pušica za poskušnjo K 3—, velika pu-
šica, ki zadostuje za uspeh K 8— Kosm. Dr. A.
Rix Laborat, Dunaj IX., Berggasse 17/0 Raz-
pošilja se strogo diskretno. Zaloga v Ljubljani:
Lekarna „pri Zlatem Jeleni, parfimerija A.
Kane in drog. rija „Adrija“.

Pro Paar

Telegram z Dunaja!

Za par K 8.

50.000 parov
komisnih čevljev,

ki so ostali zaradi pre-
kasne dobavitve, sem se
odločil čevlje, ki so pri-
pravni za najhujše na-
pore, razpošiljati par po

KOMMISSCHUHE

Postavno zavarovano.

lastni ceni K 8—.

Čevlji so iz najboljšega sirovega usnja, z močno zbitimi pod-
plati, pete z železom podkovane in usnjenim jermenom. Ti čevlji
so najtrdnjši in zaradi tega še posebno priporočljivi za planin-
ske dežele. Pri naročilu zadošča napoved mere v centimetrih ali
številka. Zamenja dovoljena. Razpošilja po povzetju krščanska iz-
vozna trgovina čevljev

FRANC HUMANN c. kr. trg.-sod. vpisana firma
Dunaj, II., Aloisgasse št. 3/76.
Za preprodajalce tncat 90 kron.

„BALKAN“

trgovska, spedijska in komisijska delniška družba.
Podružnica: Ljubljana, Dunajska c. 33.
Centrala: TRST. 93 Telefon števil. 100.

Mednarodna spedicija, spedicije in zacarinanje vsake vrste, prevažanje blaga, skladi-
šča, kleti. Prosta skladišča za redni užitni podvrženega blaga. Najmodernejše opem-
ljeno podjetje za selitve in prevažanje pohištva v mestu in na vse strani s patentira-
nimi pohištvenimi vozmi. — Shranjevanje pohištva in blaga v suhih posebnih skladiščih.
Omotanje itd. — Spedijski urad, generalni zastop in prodaja vozniških listov: „Dalmatie“
delniške parobrodne družbe v Trstu. — Brzovozne proge Trst-Benetke in obratno, ter
Trst-Ancona parobrodne družbe D. Tripovich & Co., Trst, Avstrijskega Lloydja, Cunard-
Line za I. in II. razr. Naročila sprejema tudi blagovni oddelek „Jadranske banke“.

Postrežba točna.

Zmerne cene.

Ljubljana, Mestni trg št. 8.

Klobuki se sprejemajo v popravilo.

Cene od K 2.20 naprej.

Slamniki od K 1.20 naprej.

Čuvajte se peg! Vaše obličje

bo krasno, čisto in fino kakor alabaster Pike, pege, izpuščaje, rdečico obličja in nosu, sive in rumene lise in vsak neprijeten nedostatek odstrani z jamčeno v 6 dneh „Vladice balsamin“. Steklenica K 2.50. Rationell bals. milo K 1.20. Učinek je opaziti že po enkratni rabi.

Neprijetne dlačice

z obličja in rok odstrani trajno in brez bolesti v 3 minutah edini z jamčeno neškodljivi „Sattymgo“. Steklenica K 2.50

Bujno polnost-krasno oprse

doseže vsaka slabotna dama v treh tednih. Učinek z jamčeno. Neštevilni zahvalni in priznani dopisi zdravnikov in dam so na razpolago. Uspeh se vidi že v 6 dneh. Edino krepilno in osvežujoče sredstvo. Cena 1 steklenice univerzalnega sredstva Et-Admille z navodilom 5 K. K temu posebni kremni izvleček „Vladice“. K 2.—.

Nikako izpadanje las, nikake luskin!

Poarine lasna mast

oživlja in krepi lasne korenine tako, da se lasje in brki krepijo in dobivajo krasno rast. Uspeh z jamčeno. Lonček 4 K, manjši 2 K. Prodaja in razpošilja edino ord. kosmetični laboratorij

W. Havelka, Praga-Vršovice št. 752.

Tisoč in tisoč priznanj in zahval.

(Pozor na razna iz tujine priporočena slaba in draga sredstva.) Za uspeh naših izdelkov se jamči.

2 K in več na dan

lahko zasluži doma v sobi **vsakdo**, kdor si naroči stroj za pletenje nogavic, rokavic, jopičev itd. Poduk, ki traja **le nekaj dni** je brezplačen. Za **trajni zaslužek jamčim** vsakemu naročniku.

Franc Kos, Ljubljana
Sodna ulica.

Krste

(Rakve)

lesene in kovinaste, okraski za krste, pregrinjala za mrtvaške odre, blazine, čipke, čevlje, oblačila, kakor tudi vse druge pogrebne potreščine so najceneje pri **Fr. Margolius, Beljak** (Koroško). Išče m solidne zastopnike.

Trgovci, obrtniki:

Če rabite denar, ali če Vam plačilne težkoče ali eksekucije pretijo, obrnite se zaupno takoj na: „Bančna komisija“, Jesenice-Fužine - Gorenjsko. — Znamka.

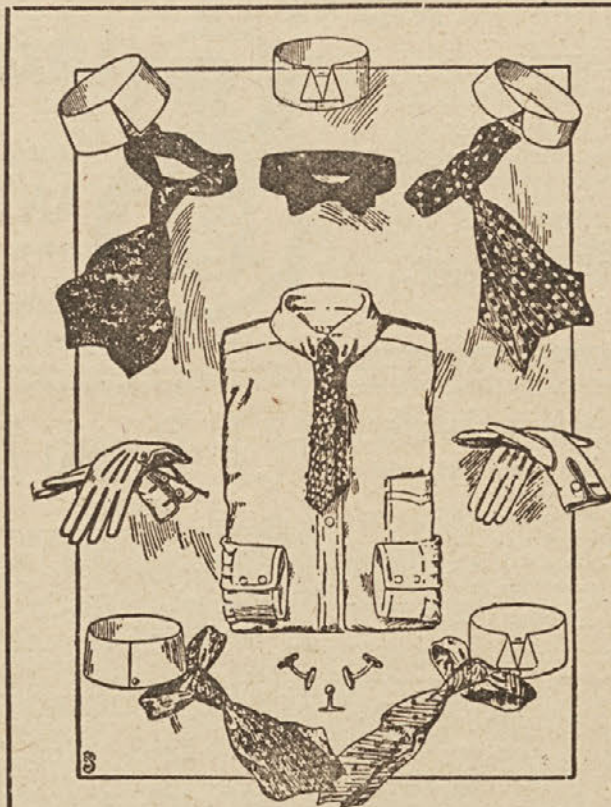
Specialna modna in športna trgovina za gospode in dečke

Franca Jožefa
cesta št. 3.

J. KETTE, Ljubljana

Franca Jožefa
cesta št. 3.

Cilindre
klobuke
čepice
kravate
naramnice
žepne robce
rokavice
palice
dežnike
galoše
čevlje za dom
gamaše
usnjate in
suknene
ovratnike
manšete
srajce

bele in barvaste spalne srajce
Trikot perilo
prof. dr. Jegrovo in drugo
nogavice
dokolenice
pletene
telovnike
odeje in plete
za potovanje
toaletne
potreščine
itd.

31

Najpripravnejše darilo!
za god in druge prilike!
je vsekakor lepa po fotografiji povečana
umetniško izdelana slika.

Cena slike v velikosti 30×40 cm, z robom (paspartujem) 50×62 cm za naše naročnike in člane njih rodbine 16 K, za nenaročnike 22 K. — Cena slike v velikosti 40×50 cm, z robom (paspartujem) 60×74 cm za naše naročnike in člane njih rodbine 20 K, za nenaročnike 26 K. — Fotografije se vrnejo nepoškodovane.

Plačilni pogoji: Pri naročilu je poslati s sliko vsaj 5 K are, ostanek potem po povzetju, ako se ne pošlje prej. Učitelji, uradniki i. dr. v v definitivni službi lahko plačujejo v mesečnih obrokih po 5 K.

Vsa naročila je nasloviti na upravništvo

„Slov. Ilustrovanega Tednika“ v Ljubljani.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Delniška glavnica 8.000.000 kron.

Stritarjeva ulica št. 2

Rezervni fond nad 800.000 kron.

Podružnice v Spletu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in Gradežu.

(„Poslovalnica I. e. kr. avstrijske državne razredne loterije.“)

8

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %.

Angleško skladišče oblek**O. BERNATOVICH****Največja zaloga oblek**

za gospode in dečke, ter konfekcije

Ljubljana, Mestni trg števil. 5. :: Cene zelo nizke. :: Postrežba točna. :: za dame in deklice.

Vse vrste kuriva

mehka in trda bukevna drva, cela in razsekana v kolobarjih.

Trboveljski kosovnik K 2.90 do 3.48 za 100 kg**Trboveljski kockovnik** posebno primeren za kurjavo v štedilnikih K 2.76 do 3.40 za 100 kg.

— Velenjski — „Klara“ edino najboljši kušalonski briketi rivo za peči K 1.40 do 1.80 za 100 kosov prosto, postavljeno v hišo.

Trgovina z lesom

St. & C. Tauzher,

Telefon 152.

Dunajska cesta 47.

Pijte samo Tolstovrško slatino — ki se naroča v Tolstemvrhu p. Guštaju (Koroško.)**Stampilije**

vseh vrst za

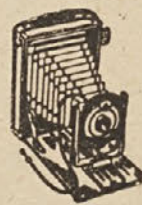
urače, trgovce, društva itd.

ANTON ČERNE

graver in izdelovatelj kavčukovih štampilij

Ljubljana, Šelenburgova ul. 1.

Ceniki franko.

Fotografski aparati

iz lesa in kovine, strokovnjaško konstruirani, ne iz lepenke, kakršne ponujajo nestrokovnjaki: Cene s ploščami, papirjem, kemikalijami in učnim navodilom, poštnina posebe. Ručne kamere po K 1.60 in več. Aparati s stativom K 6.20 „ „ Sklopne kamere po K 9.70 „ „ in dražje do K 300 — v najboljši izvedbi, odlikovani z avstr. državno kolajno.

Priložnostna prodaja rabljenih aparatov in objektivov vseh znamk po najnižjih cenah. Ceniki prosto.

Elfr. Birnbaum, tovarna za kamere,

Hirschberg 164, Češko.

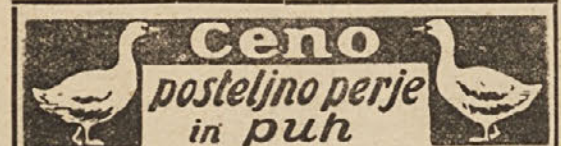
16

Fizikalno-terapevtski ambulatorij za živčne in druge bolezni, primarija DR. I. ROBIDA.

Ljubljana, Dalmatinova ulica št. 3 (zraven Kmetске posojilnice) od 11. do 12. in od 2. do 3.

Zdravljenje z elektriko, masažo, svetlobo in toploto.

Visoko frekventni toki, čveterostanične električne kopeli, franklinizacija, termopenetracijsko zdravljenje, vibracijska in konkusijska masaža. Specijelno zdravljenje živčnih bolezni.

Ceno posteljno perje in puh

1 kg sivega puljenega 2 K boljšega 2 K 40 v; prima polbelega 2 K 80 v, belega 4 K; prima belega puhastega 6 K; velefinega 7 K, 8 K in 9 K 60 v; puha sivega 6 K, 7 K, belega prima 10 K; prsni puh 12 K. Najboljši češki nakupni vir!

Naročila od 5 kg naprej franko. 17

:: Napolnjene postelje ::

iz gostonitega rdečega, modrega in belega nankinga, ena pernica okoli 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglatnicama, vsaka okoli 80 cm dolga, 60 cm široka, polnjena z novim sivim, stanovitnim posteljinim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14, 16 K; posamezne zglatnice 3, 3.50, 4 K. Pernica 200 cm dolga, 140 cm široka 13, 15, 18, 20 K; zglatnica 90 cm dolga, 70 cm široka 4.50, 5, 5.50 K; spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka K 13 — in 15 — Razpošlja se po poželju, od 10 K naprej franko ali če se plača naprej.

Maks Berger, Dešenice števil. 196/4. Češki les (Böhmerwald).

Nikakršni riziko, ker je zamenja dovoljena ali se pa vrne denar. Bogato ilustrovani cenik vse posteljnine brezplačno.

P. D. Stezniki P. D.

(Korzeti.)

Bruselj.

Paris.

Najimenitnejši in najboljši izdelek sveta.

Pravi edino z
:: znamko ::**P. D.**

znotraj steznika.

V zalogi vedno najnovejše fazone.

Edina prodaja za
:: Ljubljano. ::**Redka prilika!!**

Velik oddelek

moških srajc

se prodaja, dokler bo kaj zaloge

po izjemnih cenah

in sicer:

CEFIR Ia. lepi vzorci

po 3.—, 4.—, 5.— K.

Šifon Ia. bel, z glad-kimi prsmi

po 3.50 K in 4.— K.

A. PERSCHÉ, Pred škofijo št. 21.**Oglejte si konfekcijsko zalogo**

v prvem nadstropju hiše Pred Škofijo št. 3 (zraven škofije) v podružnici tvrdke R. Miklauc

Blago dunaj-skega kroja.**„Pri Škofu“.****Cene stalne : in nizke. :**

Fine in cenejše obleke, suknje, ranglane in pelerine za moške in dečke. Lepe vrhnje jopice, ranglane (plašče) in vrhnja krila za ženske. — V trgovini najdete tudi veliko izbiro manufakturnega blaga, kakor blago za moške in ženske obleke, različno posteljno opravo, lepe rute, šerpe i. t. d. i. t. d.

Cenik na zahtevo po pošti brezplačno. :: Solidna postrežba!